

Die Abwehrschlacht bei Aachen vor dem Höhepunkt

Gegenangriffe deutscher Panzer nördlich in den älteren Befestigungsanlagen — Vordringen deutscher Truppen im Ober- und Etruskischen Apennin — Sowjet-angriffe in Südungarn

Aus dem Führerhauptquartier, 25. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Die Abwehrschlacht bei Aachen nähert sich ihrem Höhepunkt. Zur Ergänzung ihrer schweren Verluste führten gestern die Nordamerikaner im Raum zwischen Geilenkirchen und Eschweiler neue Kräfte aus der Tiefe heran und versuchten, ihre Ausgangsstellungen für die Fortsetzung der Angriffe zu verbessern. Unsere Divisionen zersprengten Panzersammungen durch zusammengefasste Artilleriefire und warfen den Feind in Gegenstellungen zurück. Im Hochwald bei Hürtgen verfiel sich die Masse der nordamerikanischen Angriffe in schweren Waldkämpfen.

Eigene Kampfgruppen setzten im Raum von Metz ihren Widerstand in den alten Forts fort.

Nördlich und nordöstlich des Biscwaldes in Ostlothringen scheiterten zahlreiche feindliche Angriffe. Gegenangriffe unserer Panzer stießen nördlich Saarburg den feindlichen Bewegungen von Norden her in die Flanke.

In der Stadt Strassburg und ihrem Umkreis verteidigten sich Kampfgruppen in älteren Werken und Befestigungsanlagen. Um den Gebirgskamm der mittleren Vogesen haben sich lebhaft Kämpfe entwickelt.

Unsere Truppen im Ober-Elsass kämpften den grössten Teil des Fortes Hart vom Feinde frei und dringen in breiter Front nach Westen und Südwesten vor.

Nördlich Belfort hält der starke Druck des Feindes auf die elsassische Grenze an. Entlastungsangriffe gegen unseren Sperrriegel nördlich Delle und Ausbruchversuche des abgeschnittenen Feindes scheiterten. An der Burgundischen Pforte wurden seit dem 16. November nach bisherigen Meldungen 98 gegnerische Panzer vernichtet.

Neben London und Antwerpen wurde bei Tag und Nacht vor allem wieder der Gross-

Obrambna bitka pri Aachnu pred viškom

Protinapadi nemških oklopnikov severno od Saarburga — Obramba Strasbourga v starih utrdbah — Napredovanje nemških čet v gornji Alzaciji — Brezuspješni sovražniški napadi v etruskanskim Apenninih — Sovjetski napadi v južni Madžarski

Führerjev glavni stan, 25. nov. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil Oboroženosti.

Obrambna bitka pri Aachnu se bliža svojemu višku. Za izpolnitev svojih težkih izgovorov so dovedli večerj Američani na področju med Geilenkirchom in Eschweilerjem iz ozadja nove sile ter poizkušali zbloj-šati izhodne postojanke za nadaljevanje napadov. Naše divizije so razbile z osredotočenim topniškim ognjem zbirališča oklopnikov ter vrgla v protinapadnih sovražniških nazaj. V gozdu pri Hürtgen se je zapletla glavna ameriških napadov v težke gozdne boje.

Lastne bojne skupine nadaljujejo na področju pri Metz odpor v starih utrdbah.

Severno in severovzhodno od gozda Bisc v vzhodni Loreni so se izjalovili številni sovražniški napadi, protinapadi naših oklopnikov pa so sunili severno od Saarburga s severa v bok sovražniškim premikom.

V mestu Strassburg in njegovi okolici se branijo bojne skupine v starejših utrdbah in obrambnih napravah.

Za guben srednjih Vogeov so se razvili živahni boji.

Naše čete v zgornji Alzaciji so očistile večji del gozda pri Hartu sovražnika ter prodre v široki bojni črti naprej proti zapadu in jugozapadu.

Severno od Belforta traja močan sovražniški pritisk na alzasko mejo. Izjalovili so se napadi proti našemu zapadu severno-vzhodno od Delleja in poizkusi odrezanja sovražnika, da bi se prebil. Ob Burgundskih vratih je bilo od 16. novembra po dos- danjih vesteh uničenih 98 sovražniških oklopnikov.

Poleg Londona in Anversa smo ponoči in podnevi predvsem zopet ojačeno obstrelje-

Mikolajczyk odstopil

Stockholm, 25. nov. Kakor javlja agencija Reuter iz Londona, je v petek odstopil min. predsednik londonske poljske begunske vlade Mikolajczyk.

Iz angleških vest se ne more posneti, kaj bi bil razlog za ta korak. Vest govore le o nesoglasju med člani begunske vlade glede rešitve spora z Moskvo, vendar pa se ne moti nihče, če trdi, da je Mikolajczykova ostavka korak iz obupa, potem, ko mu je sedaj tudi ameriški poslanik Harriman izjavil, da ima Washington za izdane Poljake le lepe besede, ne pa podporo v prepripi z Moskvo. Mikolajczyk, ki je boljševe prav dobro spoznal med svojima dvema obiskoma v Moskvi, je uvidel, da je njegov narod, ki je kljub vsem grenkim izkustvom še vedno računal na pomoč Angležev in Američanov, sedaj popolnoma zapuščen.

Amsterdam, 25. nov. Po Mikolajczykove odstopu je bilo povsem nemestno ministru min. predsednika Kuperinskega, ki je socialist, osnovanje nove vlade, poročila agencija Reuter. Vzroka Mikolajczykovega odstopa niso objavili, vendar pa domnevali v poljskih krogih v Londonu, da ni mogel najti med člani vlade dovolj podpore za svoje naziranje, kako je treba rešiti spor z vlado Sovjetske zveze.

Izgredji v Solunu

Stockholm, 23. nov. Kakor v Franciji, Belgiji in Bononijev Italiji so boljševeki tudi na Grškem prisotni, ako je treba podpirati zmelo in jačiti moč podtalnega pokreta. Moskovski vpliv je razviden nedvomno iz stališča sovjet-

Izjalovljeni sovražniškovi prebijalni poizkusi

na severu vzhodnega bojišča, v Apenninih, pri Užhorodu in v Kurlandiji

Berlin, 25. nov. Čeprav je Američanom uspelo na Alzaskem, da so pričeli premike čet, je vendar težiče sovražniškovega naskoka še nadalje achenskem področju. Tukaj se kljub deževnemu naliču nadaljuje brez prestanka največja bitka gradiva te vojne.

Najhušji boji zadnjih 24 ur so se razvili ob bojiščnem loku med Geilenkirchom in Jülichom, kjer poizkuša sovražnik vdreti na področje pri Linlichu, slično ljaku. Sovražniškove napade so zlonili boji v bližini in neprestani zapori ožen nemških baterij. Po izjalovljenju sovražniških sunkov so se polastile pobude nemške čete, ki jih je prevela aachenska volja do borbe. Osmi dan aachenske bitke ni bil v znaku sovražniškovega napada, temveč nemških protinapadov. Na področju pri Jülichu so nemške čete zopet osvojile 7 vas in v treh izmed njih so borbe s sovražnikom, ki je ponovno vdrl vanje. Nadaljnji protinapadi so prisilili Američane, da so opustili grčevje severovzhodno od Eschweilerja, medtem ko so protinapadi v gozdu pri Hürtgenu zapahnil 2 neznanata sovražniškova vdoma. Britanci, ki so Američanom preprečili glavno breme bojev so usmerili brezuspješne motilne napade proti nemškemu oddelku, ki so se na predmostjih pri Maasi stinili na ožje prostore. Tudi na Lotrinškem se je sila bojišča le malo izpremenila. Medtem ko so se zapadno od Merziga izjalovili ameriški napadi ter se bore grenadirji vojske in SS v Metz in okoli njega zelo junaško, pritiska sovražnik v vzhodni Lotrinški v dveh klinih proti zgornjemu teku reke Saar, ogorčeni protinapadi nemških čet pa so onemogočili odločujoče napredovanje sovražnika. Med Vogezi in zgornjim Renom tudi ni pada nikake odločitve. Na obeh straneh so dovedli ojačenja, tako da bitka še ni dosegla viška. Sedaj pošilja sovražnik iz kotline pri Zabernu oddelke oklopnikov v obliki žarka proti vzhodu. Nekaj brzih oddelkov stremi za tem, da bi zožili sovražniškove premike in pridobili točke, s katerih bi lahko zopet nadzorovali vhod v zgornjerensko dolino. Severovzhodno od Zaberna so ustavili sovražnika, ki je prišel s pogorja pri Ingweilerju in Buchweilerju, južno od prekopa Rena—Marna pa so v krvi odbili Američane ob Dononu in ob prehodnih cestnih križiščih vzhodno od St. Die-ja. Gijbljvi zapori oddelki so napadli sovražniške oklopnike, ki so bili med obema vogalnima podbojem; skupno je četami za uničevanje oklopnikov pa so onemogočili sunek proti mostovom čez Reno pri Strassburgu. Krajevne rezerve v zgornji Alzaciji so doble važno nalogo, da napadejo s protiooklopnimi orožjem vdre sovražniške boje vozova. Potisnile so na področju Basel—Mühlhausen odrezane sovražniške oddelke nazaj; le-ti so zaman poizkušali, da bi prodri proti zapadu na cesti Senheim—Belfort. Druga polovica sovražniške armade, ki jo je odrezal nemški zapah, se trudi, da bi od zapada prodrla in da bi zopet lahko vzpostavila prekinjeno zvezo. V četrtki in tudi v petek dopoldne so dovedli divji sovražniški napadi do ogorčenih bojev. Desetimi neprestani topniški ožen so vzdržali badensko-würtenberski grenadirji, ki so onemogočili sovražniku zvezno pot ob švicarski meji nemškimi četam pa je v teku dneva uspelo ojačiti zaporni klin ter doseči na novih točkah švicarsko mejo. Nadaljnji uspešni protinapadi v četrtki zvečer so se usmerili proti močnim sovražniškim postojankam na vzhodnem robu pri Belfortu, pri čemur so naskakovali topovi, vrženi v borbo v podporo grenadirjev, razbili 14 strojniških gnezd.

Sistematična britanska kršitev mednarodnega prava

Kako je bila potopljena bolničarska ladja „Tübingen“

Berlin, 25. nov. Kakor je bilo objavljeno v vojnem poročilu, so britanski lovski bombniki preteklo nedeljo zažgali in potopili nemško bolničarsko ladjo „Tübingen“. O tem so se izvedele na pristojnem mestu sledeče podrobnosti:

„Tübingen“, nazvana po mestu mornariške zdravniške akademije, je nastopila službo v novembru leta 1943, v Marseillu ter je bila prijavljena pri sovražniških silah kot bolničarska ladja. S tem so veljale tudi zanje določbe ženevske konvencije. Uporabljali so jo na Egejskem morju in na Jadranu za oskrbo in prevoz ranjenecov.

Na osnovi popolnoma neutemeljene vesti je trdila britanska vlada, da ladja in njena uporaba nista v skladu z ženevskimi določbami ter je pozvala svoje sile na Sredozemskem morju, naj „Tübingen“ izsede in doženejo kaj preveča. Do takih preiskav je prišlo celo večkrat, vendar se je v vseh primerih ugotovilo, da so bile sovražniškove domneve popolnoma neutemeljene. Ladjo so morali vedno znova pustiti dalje, čeprav so jo z namernim zavlačenjem preiskovanja hudo ovirali pri izvrševanju njenih nalog.

Tako je bila „Tübingen“ n. pr. nekaj pot odhodu iz Soluna privedena v Aleksandrijo, čeprav so ji nekaj dni prej po dvornih preiskavi pustili britanski sanitetni častniki pravo na pot. Ze pot v Aleksandrijo, ki je daleč od operacijskega področja, je povzročila veliko izgubo časa, katero so še namerno podaljšali z raznimi formalnostmi. Po odhodu iz Aleksandrije je pristala „Tübingen“ v neki dalnatinški luki ter tam prevzela ranjence. Med prevzemanjem so britanski rušilci z granatami obstreljevali bolničarsko ladjo, vendar je k sreči niso zadeli. Na krov pa so prileteli številni drobec. Kmalu nato so britanski rušilci znova napadli ladjo.

Tem hudim kršitvam mednarodnega prava in sistematičnim preprečevanjem ženevske konvencije so britanske delo-

Nauk Belgije

Slovenci, najsi smo tako ali tako usmerjeni, imamo kot mal narod prav v zadnjem času polno priložnosti, da se iz neposrednega vojnega dogajanja na evropskih tleh veliko naučimo. Ni skoraj položaja, v katerega bi se ne bilo vredno globoko zamisliti in pretehtati, kaj je po takšnih spoznanjih pravilno tudi za nas. Oziroma se danes iz te potrebe v malo državo na zapadu — v Belgijo! Tudi tam se je v zadnjem času marsikaj zgodilo, kar služi našo pozornost.

Kriza, ki se je v Belgiji razvila zaradi nasprotij med Pierlotovo vlado in domačim, pod komunističnim vodstvom stoječim uporniškim pokretom v vprašanju razorožitve upornikov, je postala tako resna, da je moral vanjo poseči tudi anglosaška zasedbena oblast. To vmešavanje je dobilo svoj izraz v grožnji generala Eisenhowerja, da bo sam prevzel oblast v Belgiji, če ne bo reda. Povod za to je dala odredba Pierlotove vlade, da morajo belgijski uporniki takoj izročiti orožje, češ da je nedopustno, da bi nekaj tisoč mož v Belgiji, ki jih vlada niti ne pozna, imelo v rokah orožje in se ga posluževalo v svoje posebne namene. Pierlotova zahteva je seveda naletela na hud odpor pri upornikih, odmor, ki je imel za posledico celo vladno krizo, ker so dva komunisti in voditelji upornikov izstopili iz kabineta. Komunisti so začeli takoj hujskati ljudstvo k protivladnim demonstracijam, katerih si vlada ni upala preprečiti. Tako so Belgiji že prvi dnevi »osvoboditve« prinesli namesto sreče in mira, ki so ga Belgijci pričakovali, samo novo zmedo, ki ne obetajo nič dobrega.

V takšnem položaju se je vmešal v svo stvar Eisenhowerjev zastopnik general Enskne, ki je izjavil, da bo »zavezniška« okupacijska oblast nastopila, če bo treba, tudi s silo, če bi politična nasprotja v Belgiji vodila do nemirov, ki bi lahko motili potek vojnih operacij na bojiščih. Pozval je vse tri odstopivše ministre k sebi in jim zagrozil, da morajo takoj poskrbeti za ustavev vseh dejanj, ki bi mogla voditi do nasprotij z angloameriški četami. Oba komunistična ministra, Marteaux in Dipsy, in vodja upornikov, Demany, ki tudi stoji pod komunističnim vplivom, so brž obljubili, da se bodo po tem ravnali in da bodo uporniki izročili orožje neposredno »zavezniškim« oblastem.

Notranjepolitična kriza pa s tem seveda še ni rešena, kajti uporniki so se s podreditvijo »zavezniškim«, zvično izogibljivi podreditvi domači oblasti — Pierlotovi vladi. Rdeče časopisje pa gre še dalje in izkorišča celo sam »zavezniški« poseg v notranje zadeve Belgije za ostre napade proti vladi, kateri očita, da se je zatekla pod zaščito — »zavezniških« bajonetov. Boljševiški list »Drapeau Rouge« kar brez ovinkov piše, da se je Pierlotova vlada s svojim korakom odpovedala »vsej časti in ponizala Belgijo na stopnjo afriške kolonije...«

Belgijska kriza pa se očitno ne bo omejila samo na te notranje odmeve, ki napovedujejo čedalje hujšo borbo na nož, temveč bo nedvomno vrgla svoje sence tudi na odnose med »zavezniki«. Jasno je namreč, da »zavezniške« postopke v Belgiji ne bo naletel na simpatije Moskve. To se je dejansko tudi že pokazalo. Po znani boljševiški reži se je k belgijski krizi najprej oglašil angleški komunistični list »Daily Worker«, ki je angloameriško vmešavanje v belgijske notranje zadeve označil za »najbolj resen političen dohodek po izkrcanju zavezniških čet na evropski coline. List nadalje trdi, da bo »zavezniško« podpiranje »demokracije« Pierlotove vlade »zmanjšalo angleški ugled v Evropi« in ustvarilo »nezaupanje«, ki ga bo morala Anglija kasneje drago plačati.

Čim se je to angleško komunistično glasilo v tem smislu izpisalo, je posegla v spor tudi sama moskovska »Pravda«, seveda s še hujskimi obdolžitvami na naslov Pierlotove vlade. »Pravda« je sledil moskovski radio, ki je govoril o »čudnih vesteh«, ki da prihajajo iz Belgije. Moskovski radio si je v tej zvezi dovolil tudi napad na londonski »Times«, ker je pred nekaj dnevi pozval francoske upornike, naj svoje orožje zamenjajo s plugi, češ da bodo s tem bolj koristili Franciji v sedajem položaju.

»Times« je tedaj med drugim poudaril, da je »bojstvo vojaških organizacij, ki zastopajo posamezne politične stranke, nezdružljiv z načeli demokracije«. Očitno je ta stari list pozabil, da so načela sovjetske »demokracije« povsem drugačna. S temi načeli je taktika belgijskih upornikov povsem združljiva, nezdružljiv pa je z njimi angloameriški nastop proti belgijskim upornikom Kar velja za Belgijo, velja seveda tudi za Francijo, Italijo in Grčijo, kjer so bili Angleži prav tako prisiljeni nastopiti proti moskovskim varovancem. Moskvi to kajpak ni všeč, čeprav sama nima nobenega pomisleka proti vmešavanju v notranje rumenske, bolgarske ali srbske zadeve, kjer ščiti svoje protežirance in jim pušča svobodne roke, da se lahko znašajo nad svojimi domačimi nasprotniki.

Kaj torej odkriva dogodki v Belgiji? Kakor dogodki v Franciji, Bononijevi Italiji in Grčiji, tudi oni kažejo vsak dan bolj jasno, da sledi Angloameričanom vsepovsod le zmeda, ki samo pospešuje boljševiške akcije. Štiska in brezposelnost, pa grenka razočaranja zaradi izostanka obljubljenih pomoči predstavljajo ugodna tla za boljševiško rovarjenje, ki je prav za prav edina stvar, s katero so do- slej obdarili tako imenovani »osvoboditelji« posamezne narode.

Razen tega izgubljajo Angleži in Američani pri vseh teh narodih na ugledu tudi zato, ker so spričo svoje podvzetnosti Moskvi brez moči, da bi vsaj na tleh kamor sami pridejo, uveljavili načela za katera so po lastnem zatrdjevanju šli v boji, ki jim to spriči onemogočajo njih komunistični »zavezniki« vsepo- vsod. Vsa angloameriški nastop proti komuni- smu ima za posledico samo nove lekcije Londonu in Washingtonu iz Moskve. Tako so Angloameričani s svojo v nekem začaranem krogu, iz katerega ne vedo rešitve. Zaradi njihove slepote in zagat pa trpijo vsi od njih »osvobodjeni« narodi, ki ne najdejo poti iz notranjih zmed. Vse pa je samo naravna posledica lahkomišelnega zaupanja teh narodov v »zavezniško« pomoč. Zaupanje, ki se je dolejš je povsod iskazalo za najbolj nevarno utvaro.

Iz teh spoznanj lahko vsi še neprisrjetni in zdravi evropski narodi med njimi tudi mali

200 žrtev komunističnega zločina

Položili so po preudarku mine pod prenapolnjeni potniški vlak pri St. Petru na Krasu ter povzročili grozno katastrofo in nepopislno gorje

»Pognali so v zrak vlak — Toliko in toliko sovražnikov je bilo ubitih...« — Tako se ponavlja v angloameriških poročilih o terorističnih letalskih napadih na civilno zaledje. Tako pa se ponavlja pri nas tudi v šepajoči agitaciji, ki jo širijo komunistični agenti, da bi pokazali svojo »aktivnost« in s tem okrepili nihalno »moralo« svojih pristašev in simpatizerjev.

Obstreljevali smo vojaške cilje — navadno licemerno pripominjajo ti in oni. A ti vojaški cilji so — o tem smo se mogli že na lastni koži prepričati — naši potniški vlaki, ki ne vozijo ne vojaških oddelkov, ne municije in ne drugega vojnega materiala, temveč civilne potnike. Take vlake obstreljujejo angleški in ameriški piloti, pod take vlake polagajo mine komunistični atentatorji. In zvozniki, ki so bili pri tem ubiti, so naši domači civilni ljudje, možki in ženske, le prečesto tudi otroci.

Vprav v nebo vpljelo je zločin, ki so ga komunisti zagrešili pred tremi dnevi pri St. Petru na Krasu. Premišljeno in preudarno so položili mine pod potniški vlak, ki vozi redno vsak večer ob istem času, tako da je pomota izključena. V svoji morilski strasti so povzročili katastrofo, ki je terjala okrog 200 žrtev, od tega 80 smrtnih. Ta novi zločin komunistov se po svoji okrutnosti postavlja v isto vrsto z njihovimi množičnimi pokolji slovenskih ljudi v Jelendolu, Mozlju in po drugih strašnih moriščih. Vsi ti nečloveški zločini dopuščajo do komunizma le en odnos: neizprosno borbo do zadnjega iztrebljenja.

St. Peter na Krasu je važna železniška postaja, kjer se proga iz Ljubljane razcepi v ono proti Reki in ono proti Trstu. Na postaji je zato vedno dovolj promet. Živahno je bilo na njej tudi v sredo 15. t. m. zvečer. Z Reke je pripeljal dolg potniški vlak s prenapolnjenimi vagoni. Ker je imel osební vlak iz Ljubljane nekaj zamude, je moral oni z Reke čakati nanj. Ko je »ljubljančan« naposled prispel, so oba vlaka združili, reškega spredaj, ljubljanskega za njim. Združeni vlak je bila tako velik, da so morali preden vpreči dve lokomotive, ki sta malo pred osmo uro zvečer odstopili s šentpeterske postaje v smeri proti Trstu. Čeprav so bili ljudje nagneti kakor sardine, so bili dobre volje in iz vagonov se je tu in tam slišalo živahno petje.

Že čez nekaj minut se je veselje spremenilo v grozo in obup. V bližini prve vajučnice je namreč vlak zavozil na mine, katere so položili na tir komunistični tovarj. Zasišale so se močne eksplozije in lokomotivi sta bili v hipu tako poškodovani, da sta na mestu obstali. Pod pritiskom dolge garniture so se vagoni za lokomotivama kar zmečkali in zdrobili.

Zlasi v prvem in drugem vagonu ni ostal nepoškodovan noben potnik. Večina jih je bila ubitih, drugi pa vsi težko ranjeni. Čim dalje od lokomotive je bil kak vagon, tem manjša je bila nesreča za v njem se vozeče potnike, vendar pa so tudi v teh vagonih mnogi dobili težje ali lažje poškodbe.

Na kraju zločinske katastrofe so se odigravali strahotni prizori. Ranjenci so klicali na pomoč, stekali in jokali, drugi so zopet zmedeni in zaprepaščeni tekali po progi in niso vedeli, kako bi pomagali sebi in drugim. Povsod so ležale razsarsene žrtve z zmečkanimi udmi in izmačkanimi trupli. Presunljivi so bili prizori, ko so se svoji iskali med seboj. Očividci pripovedujejo med drugim o majhnem otročiču, ki je obupno jokal ter klical očeta in mater, s katerima se je bil odpejal z Reke. Nista se mu odzvala, očividno sta bila ob mrtva. Otrok je ostal sirota in ni mogel niti povedati, kako mu je ime in kako se piše. Le sopotnik so pravili, da se je vozil že z Reke.

Z reševalnimi in pomožnimi deli so prvi začeli nemški vojaki, ki so se tudi vozili z vlakom. Čeprav jih je bilo le malo, so s svojo prisrčnostjo rešili iz razbitin mnogo ljudi. Takoj so se jim pridružili tudi potniki, ki so ostali nepoškodovani, kmalu nato pa se je pripeljal še pomožni vlak iz Postojne in z njim več zdravnikov in sanitetcev. Ranjence so naložili v vagono, ter jih odpravili deloma v Postojno, deloma pa v Trst.

Ko so bile razbitine odstranjene in prekopane, so z grozo ugotovili, da je komu-

nistični zločin zahteval okrog 80 smrtnih žrtev in okrog 130 ranjenih, tako da presega skupno število žrtev tega blaznega početja več kot 200. Med njimi je bilo mnogo žensk in otrok. Prizadeži so bili predvsem potniki iz Istre in Hrvaškega primorja, ki so se vozili v prvih vagonih, medtem ko je nesreča zahtevala manj žrtev med potniki, ki so prišli z ljubljanskim vlakom, ker so bili njihovi vagoni izvršeni šele za rešitvi.

Iz Postojne so nekaj čez 40 ranjencev prepeljali v Ljubljano, kjer so jih namestili na kirurškem oddelku splošne bolnišnice. Zdravniki, sestre in vse ostalo osebje je storilo in še dela vse, da bi jim olajšalo bolečine. Eden od prepeljanih je svojim poškodbam podlegel, za ostale je upati, da bodo ostali pri življenju, nekateri so se celo že toliko okrepili, da se odpravljajo že nazaj na svoje domove. V ljubljansko bolnišnico so bili prepeljani naslednji ranjenci:

Fana Bojanovič, roj. 1898. Hukulanovo; Franc Gjurin, 1883. Bakar; Julka Kordić, 1899. Sušak; Ivana Oršić, 1917. Sušak; Ernesta Natulija, 1903. Matulje; Marica Perušić, 1924. Bakar; Ema Persolja, 1925. Reka; Marija Superina, 1909. Sv. Katarina; Ruža Jurčič, 1899. Breg - Bakar; Oskar Komestabo, 1927. Sv. Kuzma; Ivan Bojanovič, 1894. Kukuljanovo; Joso Pavlečič, 1899. Kukuljanovo; Ljudmila Simčič, 1905. Skalnica - Klana; Viktorija Metek, 1913. Brezi - Matulje; Emilija Slajger, 1921. Onatija; Lina Sati, 1903. Reka; Anka Broznik, 1911. Reka; Angela Busatto, 1904. Reka; Marija Rumoza, 1923. Reka; Božo Ramenar, 1926. Draga - Sušak; Ines Cameli, 1916. Reka; Rafael Burčič, 1910. Praputnjak - Bakar; Santo Palmić, 1922. Lovrana; Maksej Frančiškovič, 1901. Praputnjak; Dragutin Buiačič, 1921. Draga; Anton Micetič, 1907. Kukuljanovo; Ivanka Grbac, 1914. Matulje; Romana Antič, 1909. Skrljevo; Marija Simčič, 1891. Skalnica; Katarina Simčič, 1928. Skalnica; Marija Simčič, 1921. Skalnica; Elijda Pezelj, 1915. Urin - Sušak; Marija Cetina, 1906. Brezi; Katarina Suštar, 1919. Skalnica; Draga Micetič, 1908. Kukuljanovo; Almirka Skabar, 1907. Trst; Regina Saina, 1905. Reka; Frančiška Simčič, 1906. Skalnica; Anton Trkovič, 1906. Praputnjak; Rade Jovanovič, 1920. Ilir Bistrica; Genovca Pevere, 1914. Marune; Reka; Ivan Perić, 1908. Kukuljanovo; Marija Stefančič, 1919. Lenavica; Novi Franjo Rempešič, 1896. Kraljevica; Ivan Piljetič, 1930. Skrljevo.

Prebivalstva na Krasu, v Istri in Hrvaškem primorju se je polastila groza, ko se je razvedelo za komunistični zločin in njegove strašne posledice. Groza in žalost pa sta se kmalu razplameli v plaz silnega, a upravičenega ogorčenja proti ljudem, ki v svojem zaslepljenem sovraštvu kar na debelo ubijajo nedolžne lastne rojake.

„Bila je strašna noč...“

V prvem nadstropju kirurškega oddelka splošne bolnice leže tudi žrtve komunističnega atentata na potniški vlak pri St. Petru na Krasu. Nad 40 jih je, nekaj na možki, nekaj na ženske strani. Že bežen pogled na nje ti pokaže, da so njihove rane hude, zelo hude. Skoro vsi so kar križem povezani, po večini še upadli in mrtvaško bledi, še vedno nekam zbežani. Razmeroma malo jih je, ki so si že toliko opomogli, da jih razgovor ne utrja preveč. A še ti se le neradi, le z grozo spominjajo strašnih trenutkov, katerih ne bo pozabili nihče od njih, pa naj bi ušakal še sto let.

Usodnega dne — tako so pripovedovali — je njihov vlak odšel z Reke ob dveh popoldne.

Vozovi so bili polni potnikov

V vsakem vagonu je bilo toliko ljudi, kakor drugače v normalnih časih morda v treh vagonih skupaj. Oddelki in hodniki so bili polni možkih, žensk in otrok. Večina so imeli Hrvašt in Hrvatice iz sušaške okolice, ki so se namenili proti Furlaniji po hrano. V St. Petru so morali čakati na ljubljanski vlak, ki je imel zamudo. Priljučili so ga potem na reškega, tako da je bila reška garnitura prva. Vlak je bil zelo dolg, da sta ga vlekli dve lokomotivi. Spustila se je že noč, ko je vlak proti osmi uri zvečer odpejal s šentpeterske postaje. Zaradi teme je vozil dosti počasi. »Ko smo bili nekaj kilometrov oddaljeni od St. Petra, sem pogledal na uro.« je pripovedoval prepričan, a bister Suščan, ki ima zlomljeno nogo in še nekaj drugih ran, a si je že precej opomogel. Čeprav ga ob obujanju spominov znova popada groza, je vendar le ustregel moji prošnji in mi pripovedoval kaj je doživel. Takole no, kako je nastikal nadaljevalne dogodke: »Ura je

bila takrat ravno osem. Baš sem jo vtaknil nazaj v žep, ko smo zaslišali hitro drugo za drugo, a vendar jasno ločeno

tri močne eksplozije

Sam ne vem, kaj se je tedaj zgodilo z nami. Gornji del vagona je nenadoma zletel v zrak, kakor bi vrzel nest puha po sobi. Vse se je lomilo, kakor da se podira svet. Neznana sila nas je razmetala na vse strani. Od našega vagona — bil sem v drugem vagonu — ni ostal niti eden nepoškodovan, ljudje v prvem vagonu, onem pred nami, na so bili skoraj vsi mrtvi. Bil je to zares pravi

vagon smrti

Nenadoma smo se znašli v strašni temi, razmetani navkreč po tratičah in po skarpah ob vlaku. Bili so grozni trenutki. V nogah sem čutil strašne bolečine, a to še ni bilo tako hudo, kakor da sem moral počutiti nenestane ključ težkih ranjencev, ki jim je odtrgalo roke ali noge in ki so tužili od bolečin. Sreč v prsih se mi je trgalo, ko sem videl vrsto znancev in prijateljev, ki jim ni bilo več pomoči. Iz groznih ran jim je v curkih tekla kri in brizgala po okoli stojiščih ter se v temnih curkih počasi vla po blatni zemlji.

Prvi so nas prihiti reševalci nemški vojaki, katerih vagon je ostal nepoškodovan. Izvidili so tudi mene izpod razbitin in položili na trato poleg vlaka. Poleg mene je molo izpod težke vagonске strehe neko truplo. Vojaki so dvignili težko železje. Pod njim je ležala

mati s tremi otroki

Vsi so bili mrtvi. S poslednjo kretnjo marmirskih ljubecni je mati objemala vso trojico svojih ljubljenskih otrok, da je bilo videti, kako jih je hotela še v poslednjem trenutku varovati čeprav tudi za ceno lastnega življenja. Prizor je bil strašen in skrajno pretresljiv. Obrnil sem glavo proč, kajti tega nisem mogel več gledati. To je bilo zame preveč.

Ranjence se je v pripovedovanju razvel in čeprav je že v letih in je mayskaj doživel v svojem življenju, so mu

ob spominu na grozotne prizore strahotne noči

privrele solze v oči. S težavo se je premaknil, da si ponovni vzgleda. V ranjeni nogi mu je besno zaključevalo, da je z vzhodom omahnil nazaj v blazine. Po daljšem premoru je nadaljeval:

»Poleg nemških vojakov, ki so nas takoj pričeli prenašati v nerazbite vagono, so nam seveda takoj prisrčili na pomoč nepoškodovani

Zatemičev od 16.40 do 7.

sopotniki, ki so nam zasilno obvezovali rane in gasili želo, ki nam je žgala suha usta. Kmalu po 10. uri je prišel

reševalni vlak iz Postojne

Naložili so nas na vagono in odpejali v vojaško bolnišnico italijanskega Rdečega križa v Postojni, dva dni nato pa so nas z bolniškim vlakom prepeljali v Ljubljano. Tukaj so nas sprejeli z izredno gostoljubnostjo. Ko me je na ljubljanski postaji sestra jemala skozi okno iz vlaka, sem ji dejal: »Sestra, ne boste mogli, saj imam 80 kil!« Pa se mi je nasmejala: »Kar poskusiva,« in res me je prenesla varno, kot prenaša mati svojega otroka, da razboleli ran na obeh nogah še čutil nisem. Tudi sedaj v bolnišnici skrbe za nas skrajno poštovovalno in usmiljeno. Vse imamo čisto, najmanjšo željo nam sestre ugodje, če je le mogoče. Vsa čast jim in vedno jim bom hla-ležni. Pa zdravnikom tudi. Zavzemajo se za nas, kakor da smo jim rodni bratje.

Mladenci z obvezano glavo se je približal postelji in spregovoril z »mojim« ranjencem nekaj besed. Glavo ima obvezano, kajti tudi on je bil ranjen pri isti nesreči, vendar je že toliko okrevljal, da zmore vožnjo proti domu. Ranjenec mu narača pozdrave za ženo in otroke, prosi ga, da jim pove, da je že izven najhujše nevarnosti in da upa, da jih bo lahko v kratkem zopet sam pozdravi.

Ura obiskov je minula. Zadnji obiskovalci se poslavljajo od svojih znancev in hite proti izhodu. Z zamišljenimi očmi zro za njimi bolniki v tih želji, da bi tudi oni lahko čim prej zapustili bolniško posteljo in po vseh prestanih bolečinah in trpljenju zopet pobitli na svoje domove, kjer jih njihove družine že nestrno čakajo. Razmišljajo o vzroku svoje nesreče, a ne morejo ga domneti. Saj niso storili nikomur nič zalega, nikomur niso nič zalega niti želeli. In pri tem so vseeno še bolj odrezali od onih osemdesetih, ki so ob-ležali mrtvi, a tudi niso nikomur storili nič zalega. Preprostost Istrani in hrvaški Primorci so morali na ta način spoznati nečlovečnost komunistične zablode.

Francija sili iz anglo-ameriškega objema

Stockholm, 23. nov. Ostre besede, s katerimi je označil De Gaulle zunanji minister Bidault francoski odpor proti sodelovanju v zapadno-evropskem bloku, ki ne bi temeljil na zvezi s Sovjetsko zvezo, so vzbudile po vseh »Stockholms Tidningarna« v Londonu veliko pozornost. List pravi, da so v Londonu mnenja, da bo uporabil De Gaulle svoj obisk v Moskvi za ojačanje sovjetske podpore, da bi preprečil, da bi bila Francija le slab angleški pomočnik v Evropi.

Madrid, 23. nov. »Angleško-francoski odnošaji so doživeli v zadnjih letih preveč razočaranj, da bi Churchill lahko govoril o obnovi Entente Cordiale«, pravi španski list ABC, ki meni, da se lahko sedaj govori kvečjemu še o zdravem razumu, a brez ozira na javno mnenje Francoskega naroda v vprašanju angleško-francoskih odnošajev niso nič vprašali za svet.

Neprijeten vprašanje Britancem

Zeneva, 23. nov. »Če doživljamo, kako se kmakomalo spregleda ogromna krivica, ki so jo s sovjetske strani v poslednjem času povzročili mnogim evropskim narodom, lahko upravičeno postavimo vprašanje, ali Anglija sploh še vztraja na načelih, za katere je bala šla v vojno.« pravi list »Catholic Times«, ki pravi dalje: »Če je Velika Britanija v resnici zagovornica svobode za vse, kako more dopuščati takšno sovjetsko postopanje, ki ni nič drugega kakor zaslužjevanje narodov. Pod krinko »osvoboditve izpod nemškega jarma« uresničuje Moskva svoje načrte in Anglija jih odobrava s svojim molkom. Zaslužjevanje in smrt so prinesli boljševeki z »osvoboditvijo« tudi baltskim narodom. Sovjetski uradniki so na primer Litovcem, ki so jih zasliševali, izročili izkaznice različne barve, ki so odločale o njihovi bodoči usodi. Zelena je pomenila prisilno delo, rdeča službo v Sovjetski zvezi bela deportacijo. Oni, ki niso dobili nobene izkaznice, so bili še istega dne ustreljeni.«

Bonomi sestavlja novo vlado

Zeneva, 25. nov. Bonomi je obiskal v četrtke prestolonaslednika Umberta, s katerim se je razgovarjal o sestavi nove vlade.

Preosnova čunk'nske vlade

Stockholm, 22. nov. Ob preosnovi čunk'nske vlade piše Reuterjev diplomatski sodelavec, da sta bila oba namembna ministra, ki sta iz vlade izpadla, general Ho Jang Čing in finančni minister Kung predmet domače in inozemske kritike. Okoliščine, ki so spremljale nedavno odstop generala Stilwella, so te stvari močno osvetlile. Kot vodji reakcionarnega krila Kuomintang sta zbužala vedno močnejšo kritiko. O novem finančnem ministru Ok Juiju trdijo da ima mnogo britanskih in ameriških prijateljev.

Tokio, 22. nov. Domejev politični dopisnik pravi, da predstavlja sprememba čunk'nske vlade nedvomno podreitev v zadnjih mesecih vedno močnejši ameriški in komunistični kliki čunk'nskega vojaškega in političnega vodstva. Preosnova vlade dokazuje veliko čunk'nsko odvisnost od ameriške pomoči. Nadalje pravi, da postaja Čunking lutka Zedinjenih držav. Trgačeno je, da se čunk'nski voditelji ne zavedajo, da obliki Donalda Nelsona in Patricia Hurlevja ne veljajo ojačanju Čunkinga, temveč služijo le pripravi za popolno oblast Zedinjenih držav nad Kitajsko.

V „dobri“ ameriški sosesčini

Madrid, 22. nov. EFE javlja iz Quita, da je odšla policija zoročati prvi vladi ter da je bilo v tej zvezi aretiranih mnogo ljudi. Salsalvadorska vlada je poslala v 14 pokrajina obsešno stanje, ker so uzorniki z atentati in sabotažami spravili v nevarnost gospodarsko življenje vsega naroda.

Po vsteh iz La Paza je proglasila bolivij-ska vlada v vsej državi prekri sod, ker je v mestu Cruru izbruhnil upor. Tudi ostale garnizije so se baje uprle pod vodstvom pristašev bivšega predsednika Penarande. Vlada je pooblastila garnizije, da na lastno roko postopajo proti upornim častnikom. 4 kolovodje, ki so poglani v zrak neki most v Oruru, so ustrelili.

Popis kulturnikov Ljubljanske pokrajine

V času od 1. do vključno 31. decembra 1944 bodo popisani v Ljubljanski pokrajini vsi poklicno ali stransko - poklicno delujoči kulturni in svobodno delujoči umetniki.

K prijavi so pozvani:

- Slovstvo: pisatelji, založniki, založniški nameščenci, knjigotroci in v knjižni trgovini delujoče strokovne moči, lastniki izposojevalnih knjižnic.
- Upodabljajoča umetnost: arhitekti, vrtni arhitekti, arhitekti za notranjo opremo, slikarji, kiparji, grafiki, trgovci z umetninami, umetnostna obrt.
- Prikazujoča umetnost: igralci, strokovni nameščenci v gledališču, diletanti, artisti in pesalci, učiteljstvo na področju dramske umetnosti in umetnostnega plesa, režiserji, založniki dramskih del.
- Glasba: komponisti, dirigenti, godbeniki, koristi, pevci (solisti), učitelji glasbe in petja, lastniki in strokovne moči v glasbenih založbah in trgovinah z glasbilo, posredovalci koncertov.
- Task: uredniki in svobodni tiskovni sodelavci, kritiki, lektorji, cenzorji, korektorji, kakor tudi vse v tiskarskih podjetjih in ekspeditu časopisov delujoče osebe, v kolikor lahko pokažejo v svojem poklicnem udejstvovanju strokovno izobrazbo.
- Film: lastniki kinov in pri kinematografski delujoče osebe, prav tako filmski producenti ali pri filmski produkciji delujoči.

Prijavni obrazci se dobe pri šefu pokrajinske uprave za Ljubljansko pokrajino, Informacijski oddelk, referat za kulturo, Ljubljana, Bleiweisova cesta 13/II. Šef pokrajinske uprave general Rupnik, I. r.

Opozorilo

Uprava policije opozarja občinstvo, naj od vseh policijskih organov, kadar vršijo pri strankah kakršne koli službene posle, zahteva, da se legitimirajo, čeprav jih poznajo kot policijske uslužbence. Ugotovili so se namreč primeri preiskav ali drugačnih nepravilnosti, ki so jih zagrešili posamezniki, izdajajoč se za organe uprave policije. Prav posebno pa naj občinstvo zahteva od organov, ki so v službi pri protidraginskiem odseku, da se legitimirajo s posebno legitimacijo tega odseka. Brez te legitimacije policijski organi ne smejo izvršiti nobene preiskave, zaplenbe, pregledovanja lokalov ali podobnih pregledov, ki spadajo v pristojnost tega odseka.

Vsako, tudi najmanjšo nepravilnost, ki so jo že ali ki bi jo v bodoče zagrešili policijski organi, naj občinstvo zanesljivo javi osebno pri upravniki policije.

UPRAVA POLICIJE.

Nova zatemičev

za čas od 24. novembra do 2. decembra 1944: od 16.40 do 7.

Obvestila »Preveda«

Razdeljevanje krompirja

Krompir na odrezke št. 28 in 29 krompirjeve nakaznice se prodajajo naslednje tvrdke:

Gospodarska zveza, Dunajska c., Konzumno društvo — Vič, Pezdur, Vodovodna c., Stular, Dunajska c., Sarabon, Zaloška c., Nab. zadr. drž. uslužbenec, Vodnikov trg in »Ekonom«, Kolodvorska 7.

Potrošniki ponovno opozarjamo, da morajo dvigniti krompir na te odrezke najkasneje v ponedeljek dne 27. t. m., ker s tem dnem se zaključijo prodaja krompirja na imenovane odrezke.

Delitev moke na dodatne

živilske nakaznice

Potrošniki dvignejo na dodatne živilske nakaznice za delavce (RD, TD, NTD) ali za noseče žene (N) za mesec november 1944 moke za zadnjih 10 dni meseca pri svojem stalnem trgovcu brez ozira, katera občina je nakaznico izdala, in sicer:

1. Na dodatno živilsko nakaznico za ročne delavce (RD) in noseče žene (N): dnevno 150 g kruha ali na zadnjih 10 dnevnih odrezkov 1.24 kg enotne (pšenične) moke ter 8 g kvasa.
2. Na dodatno živilsko nakaznico za delavce pri težkih delih (TD): dnevno 250 g kruha ali na zadnjih 10 dnevnih odrezkov za kruh ali moko 2.065 kg enotne (pšenične) moke ter 12 g kvasa.
3. Na dodatno živilsko nakaznico za delavce pri najtežjih delih (NTD): dnevno 350 g kruha ali na zadnjih 10 dnevnih odrezkov za kruh ali moko 2.893 kg enotne (pšenične) moke in 17 g kvasa.

Delitev zaseke za bolnike in delavce

1. Upravičenci, ki so prejeli od bolniškega odseka Mestnega preskrbovalnega urada v Ljubljani nakazilo za trde masloboče za mesec november, naj dvignejo zaseko pri spodaj navedenih trgovcih.

- a) na nakaznice s pretiskanimi zelenimi črtami (Ljubljana znotraj varnostnega pasu) in na nakaznice s pretiskanimi rdečimi črtami (zunaj občine):
- »TD-7«, »NTD-13« in »NTD-18«;
- b) na nakaznice brez pretiskanih črt (Ljubljana znotraj varnostnega pasu ter okoliške občine Ježica, Polje, Dobrunje in Rudnik): po 100 g zaseke na odrezek »TD-7«, »NTD-13« in »NTD-18«, ter po 120 g zaseke na odrezek »TD-8« in »NTD-14«.

Zaseko za mesto Ljubljana znotraj in zunaj varnostnega pasu bodo delili od 27. t. m. dopoldne do vključno 30. t. m. opoldne sledeči trgovci:

Kačar Franc (Vodnikova cesta 87) — Avsee Svetovid (Bežigrad 13) — Svetina Ana (Konresni trg 3) — Kačar Franc (Sv. Petra c. 69) — Sarabon A. (Zaloška 1) — Pengov Osvald (Karlovska c. 19) — Marolt Karl (Trnovska c. 13) — Lunder Težija (Rož. dol., Cesta V. št. 26) — Nabav. zadruga uslužbenecv drž. železnice za člane.

Nasteti trgovci dvignejo zaseko 27. t. m. ob pol 8. uri v skladu na klavnic.

Zaseko za ostale občine prejmejo potrošniki pri razdeljevalcih, ki jih bo določili pristojni preskrbovalni urad.

Zbrane in nalepljene odrezke predložijo trgovci obenem z ostalimi odrezki. More-

biti preostalo zaseko so dolžni vrniti 28. novembra popoldne v skladišče na klavnic.

Poziv razdeljevalcem jabolk in hrušk

Pozivamo vse razdeljevalce jabolk in hrušk na drobno, da opravijo z odrezki in na bolniška nakazila vse prodano sadje, najkasneje do 28. t. m. Odrezki morajo biti nalepljeni, z žigom uničeni in s seznam oddani Združenju trgovcev s sadjem. Na seznamih mora biti navedena količina prodanega sadja.

Posebno opozorilo

vsem trgovcem, zadrugam, pekarnam, gostinskim obratom in mlekararnam

Opozarjamo vse zgoraj navedene obrate, da oddajo prijavo vsega racionalnega blaga, ki ga imajo na zalogi 30. novembra popoldne. Izpolnjene obrazce je oddati na Prevod, Gosposka ulica 2-I, soba št. 11, med uradnimi urami, in sicer do 2. decembra.

Vsi zgoraj navedeni obrati se ponovno opozarjajo, da se točno drže predpisane roka, ker jim bo v nasprotnem slučaju ustavišena dobava racionalnega blaga.

Cigarete za ženske

Šef pokrajinske uprave je odredil: Od 1. decembra 1944. dalje ženske osebe, mlajše od 25 let, nimajo pravice do tobačnih nakaznic.

Narodnim pionirjem, njih družinam, svojoem in prijateljem!

Od torka, 28. t. m. dalje bo poslovala v prostorih Akademnega kolegija, Kolodvorska 22, pritišče desno, posebna pisarna pod nazivom Zvezna pisarna narodnih pionirjev, ki bo skrbela za stalno zvezo med vami in vašimi svojci na delovni službi.

Posiljati morete poljubna pisarna poročila (dopolnice, pisma itd.) ter pakete ne glede na obseg in število.

Potrebno je:

1. za pisarna: napisati točen naslov, 2. za pakete: dvigniti v pisarni nalepnicu ter jo točno izpolniti in prinesiti nezaparte pakete v pisarno.

Pisarna bo prav tako skrbela za dostavo vseh sporočil in paketov, ki jih žele na delu se nahajajoči narodni pionirji poslati domov. Zvezna pisarna narodnih pionirjev

Gospodarstvo

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu

Šef pokrajinske uprave je 24. XI. t. l. določil za tržno blago v Ljubljani najvišje cene, ki veljajo od ponedeljka 27. novembra 1944 zjutraj dalje do objave novega cenika.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeni v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Novo kisljo zelje 6.80 L; kislja repa 6.80 L; sladka repa 3 L; rdeče zelje 4 L; zelena zelje 4 L; zelje na debelo 2 L; sveže nari-bano zelje 4 L; ohrovt 4 L

Reorganizacija gasilstva

Službeni list šefa Pokrajinske uprave objavlja v svoji številki z dne 22. t. m. (kos 88) velevarno naredbu o gasilstvu. Z njo se razpušča sedanji po italijanski oblasti ustanovljeni gasilski zbor (Corpo Vigili del Fuoco), organizacija gasilstva v naši pokrajini pa se postavlja na povsem novo, našim razmeram in času primerno podlago. Ker igra gasilstvo v našem javnem življenju izredno veliko vlogo, je prav, da opozorimo na novo uredbo, njen namen in pomen.

Kratek pogled v preteklost nam pokaže, da organizacija našega gasilstva z njegovo staro in lepo tradicijo ni bila vedno enaka. Spreminjala se je s potrebami časa in v razvojem javnega življenja ter je bila vedno oaraz svoje dobe. Naše gasilstvo izhaja iz občine. To je tudi naravno, saj je naloga gasilstva odraščanje nevarnosti, ki grozijo splošnosti ali posredno od požara, je torej del požarne policije in spada kot taka že od nekdaj v delokrog občine. Po starem kranjskem gasilskem redu iz l. 1881 je bil župan nosilec vse požarnopolicijske službe, tudi gasilske, v občini; on je skrbel za nabavo gasilnega orodja, pozival občane k prostovoljnemu sodelovanju v gasilski službi, ustanavljal požarne breme, ki so prevzemale gasilsko službo od občine, da jo izvršijo kot pravico, ki jim je od občine oblastno izročena. Ljudstvo je k požarnim bremem, poznejšim prostovoljnim gasilskim društvom rado pristopalo, v njih poštvalno sodelovalo in gasilstvo vzbujalo. Tako so se ta društva, povezana v Gasilski zvezi in vodena od močnega idealizma, razvila v veliko in krepko organizacijo in so že zgodaj prevzela vso gasilsko službo na podeželju. Le Ljubljana je imela tudi poklicno gasilstvo, industrijska velepodjetja pa lastno privatno gasilstvo za zaščito svojih obratov.

Gasilska uredba ljubljanske občinske skupščine iz l. 1925 načel starega zakona ni spremenila in gasilstvo se je tudi v bivši Jugoslaviji razvijalo v stari smeri naprej, pač pa je zakon o organizaciji gasilstva iz l. 1933 prinesel precej sprememb. Izločil ga je iz občine ter ga postavil kot samostojno, sicer še vedno na društveni podlagi stoječo, a privilegirano korporacijo, podrejeno neposredno ministrstvu za telesno vzgojo naroda in zgrajeno v štirih stopnjah: čet, župi, zajednici in zvezi. V gasilski zajednici dosega naše prostovoljno gasilstvo številčno svoj vrh, pojavljajo pa se že znaki propadanja. Predvsem so se zajednice, v spoznanju velikega ugleda gasilstva pri ljudstvu polastile politične stranke ter jo izkoriščale v svoje namene. Prinesle so v nekdanji strnjene gasilske vrste strastno strankarsko borbo ter jih zanesle v nepravno smer. V gasilstvo so vstopale in vodila mesta zavzemala osebe, ki niso bile gasilci. Ustanavljale so se nove gasilske čete ne glede na dejansko potrebo in nastala je hipertrofija gasilskih društev (čet). Tako imamo občine z do deset društev, katerih slabo izveščana močstva in skromna gasilska sredstva so klasično zgled razcepljenosti in nesmotnosti. In tako so se tudi d-narna sredstva gasilskega sklada, občin in banovine, namenjena podpiranju gasilstva, porabljala nesmotno in razbijala v drobce, ki niso nikjer dosti zalegli.

Druga hiba v organizaciji gasilstva je bila pomanjkljiva ureditev njene gmojne strani. Gasilstvo je bilo samostojno tudi v gospodarskem pogledu in gasilske čete so se morale same vzdrževati. Prejemale so pač podoben iz javnih sredstev, toda te so bile odvisne od dobre volje in od razumevanja podpratelja. Edini razmeroma zanesljivi, v obvezni prispevki zavarovalnice dopolnjevanji vir, gasilski sklad, je bil preskromen, da bi bil kaj pridate zalegal. Tako je bilo gasilstvo prisiljeno, da si išče lastnih virov, in zatekalo se je k nabiranju prostovoljnih prispevkov ter k prirejanju donosnih društvenih prireditve (srečevalov, tombol in zlasti vesellic z vsemi njihovimi kvarnimi posledicami). Na vesellic je ljudstvo res mnogo dalo za svojo motoriko ali karkoli, še desetkrat več pa za pijačo in gasilske veselice so najbolj jenale ugled našemu gasilstvu.

Tretja hiba je vsa tista brkljarija, ki je nujna posledica društvenega ustroja gasilstva in ki tako zelo ovira smotno vodstvo, jemlje čut za odgovornost in trati sile, čas in denar. Seja za sejo, seje v čet, v župi, v zajednici in seje v raznih njihovih odborih, ki postajajo torišče za društevne, a cokolj za pravega gasilskega delavca.

Teh hib ni kriva vprav zajednica — njihovi podočji segajo precej nazaj — toda v tej dobi so se bujno razcvetele in so silno škodovala pravnemu gasilskemu delu. Italijanska oblast je gasilski zajednici l. 1941 postavila izrednega komisarja, leta 1942 pa je takratni visoki komisar zajednico in vsa krajevna društva razpustil ter ustanovil Gasilski zbor (Corpo Vigili del Fuoco), ki je pozneje dobil številko 97 in ki je obstojal, vsaj na papirju, vse do danes. Nanj je po naredbi prešla vsa imovina gasilske zajednice, žup in čet.

Preosnova našega gasilstva v gasilski zbor se je dejansko izvršila le v Ljubljani pri bivši mestni poklicni gasilski čet, dočim je pri prostovoljnim gasilstvu in v podeželju sploh (razen Kočevja, Novega mesta in Logatca, ki so dobili male poklicne gasil. straže) ostalo vse pri starem. Pač pa pada v to dobo razdeljanje, ki ga je povzročilo komunistično uničevanje na podeželju tudi gasilstva. Razpršene gasilske čete, popolna desorganizacija, požarni gasilski domovi in porazgubljena oprema so sadovi komunističnih akcij. Škoda je ogromna in gasilstvo bo treba obnoviti od tal.

Nova gasilska naredba daje obnovi organizacijsko podlago, sledeč strogo potrebam gasilske službe, ki postavlja danes te zahteve: veliko koncentracijo sil in sredstev, združitev vodilnih funkcij in odgovornosti v eni roki, kakor je to uveljavljeno že v vsej javni upravi, ustvaritev udarnih, vojaško organiziranih in odlično izveščanih in opremljenih gasilskih edinic in podreditev teh edinic požarnopolicijskim oblastvom ter zadovoljivo rešitev materialnih in socialnih vprašanj gasilstva. Z novo naredbu se naše gasilstvo z ene strani vrača nazaj v dobo izpred leta 1933, namreč nazaj v občino, iz katere je bilo izšlo, z druge strani pa stopa naprej, ker zapuščata preživelo privatno, društveno osnovo ter se včlenja v javno upravo, v kateri prevzema veliko grano, zaščito življenja in imetja pred ognjem in katastrofami.

Ni prostora, da bi se na tem mestu obširno bavili z naredbu. Opozorjamo nanjo

v Službenem listu in se omejujemo le na njene posebnosti in novosti.

Naredba daje gasilstvu nov položaj: uvršča ga v tehnično policijo — za nas nov pojem — in ga podreja županu kot nosilcu krajevne požarnopolicijske službe. Uvaja se dve vrsti gasilskih organov: požarna policija in gasilstvo v ožjem pomeni besede; prva je iz poklicnih gasilcev sestojela tehnična policijska četa, druga pa so tehnične pomožne policijske čete, sestavljene iz izvenpoklicnih, iz prebivalstva samo za čas alarmne pritegnjenih gasilcev, ki služijo ali prostovoljno ali obvezno. Požarna policija (§§ 2-5) je dolžna postaviti le mestna občina Ljubljana. Sestavila jo bo iz poklicnih gasilcev razpustnega Gasilskega zbora pod vodstvom strokovno izobanega poveljnika (gasilskega inženjerja). Vse druge občine postavijo po eno, po krajevni potrebi tudi več prostovoljnih gasilskih čet, v katere bodo pač sprejele kot jedro člane leta 1941 razpuščenih prejšnjih gasilskih čet. Stanje gasilstva se torej proti predvidenemu ne bo dosti spremenilo, pač pa organizacija.

Prostovoljno gasilsko četo (§§ 6-12) vodi gasilski vodja, ki ga postavlja župan in ki je temu ter okrajnemu gasilskemu vodji odgovoren za udarnost svoje edince. V občinah z več gasilskimi četami so četni vodje podrejeni vodji čete in sede občine. Naredba ureja podrobno dolžnosti in pravice gasilca, odpušča čete, izključuje itd. Nabava in vzdrževanje gasilskega orodja, oblačil, opreme, alarmnih in vodnooskrbovalnih naprav ter odarj je naloga občine. Gasilstvu namenimo imovino upravlja ali občina sama, ali pa vodja gasilske čete. Ker nosi vse vzdrževalne stroške občina, ji pripade tudi vsa imovina gasilskih čet, razpuščenih povodom postavitve gasilskega zbora, in morja se ne preneša imovina samostojnih gasilskih društev, ki so obstojala pred letom 1933.

Nova je uvedba obveznega gasilstva (§§ 13-18), ki se ustanovi samo v občinah, v katerih ustanovitev prostovoljnega gasilstva ne bi uspela in ki je torej subsidiarnega značaja. Ker je pri nas prostovoljno gasilstvo zelo razvito in priljubljeno, najbrž ne bo v vsej pokrajini niti enega primera, da bo treba seči po tem sredstvu in uveljaviti gasilsko službeno dolžnost. Obvezan službovanju v obveznem gasilstvu je vsak moški občan od 17. do 55. leta starosti. V službo jih priteguje župan z odločbo, § 15. našteva oprostitve.

Industrijsko in zavodsko gasilstvo ostane še naprej privatno, podreja se pa državnemu nadzorstvu. Tudi industrijsko gasilstvo je v naredbi podrobno urejeno (§§ 19-25).

Grahovski junaki pozivajo

Spominska svečanost ob obletnici boja v Grahovem

Ljubljana, 25. novembra.

Poleg žalne službe božje za vse padle notranjske žrtve komunizma je podobor notranjskih beguncev preredil ob obletnici boja grahovskih junakov še posebno komemoracijo za ožji krog Notranjce. Popoldne ob 3. so se Notranjci zbrali v dvorani Akademškega kolegija, kjer ima sedaj svoje prostore Knežica pisma, Prof. Srečko Baraga je v kratkih besedah otvoril komemorativno svečanost. Poudaril je, da so oni, katerih se danes spominjamo, padli zato, da mi danes lahko izpovedujemo svobodo mišljenja in vesti. Prvotno je notranjski podobor mislil pridrjeti žalno svečanost v večjem obsegu. Zaradi sedanjih razmer pa se je omejil na najskromnejšo obliko.

Nato je spregovoril načelnik propagandnega oddelka notranjskega podobora glavni urednik g. Mirko Javornik. Poudaril je, da so tisti, ki jih je pobil ali celo žive v ognju pometal lastni brat, še posebej opomin in kazipot nad vsem. Poleg 33 grahovskih žrtve se moramo spominjati še stotin drugih žrtve slepote in sovraštva. Od zastopne roke lastnega brata je samo v šestih notranjskih občinah padlo 313 žrtve. Nadaljnjih 399 je bilo pobitih po zasluzgi komunizma. Poleg teh so omahnile še stotine nedolžnih in krivih v badoljevskih taborniških in stotine, ki so v zaslepljenosti ali pod strašnim terorjem padle v temni gozdov. Tako je sedanja komunistična revolucija zahitela toliko žrtve kot še nobena druga šba božja pri nas ne. Kot posledico naše domače vojne vidimo danes nešteto požganih vasi, razrušenih domov, uničenih imetij, množice beguncev in sirot. Zjad šele vemo, koliko in vredna zemlja, na kateri smo živeli in ki nas edina ni izdala, temveč še čaka, da zopet zaorjemo vanjo plodne brazde in postavimo na njej nov dom. Spet se bomo vrnili na našo ljubljeno zemljo. Vrnili se bomo kot bratje in

bomo znali ljubiti domovino in svojega bližnjega.

Nekaj toplih besed je spregovoril soborec grahovskih junakov g. Stanko Tomažič, ki se mu je v usodni noči posrečilo zbežati iz že goreče Krajčeve hiše. Spomnil se je padlih tovarišev in prinesel vsem udeležencem žalne slovesnosti zatrdilo notranjskih domobrancev, da stoje neomajno na straži proti komunizmu.

Predsednik bezunjskega odbora g. župnik Škulj je v kratkih besedah pokazal na ono zlo, ki je bilo vzrok vseh naših nesreč in ki je dovelo do tega, da brat morja brata. Vzrok temu je, da smo prej in da še vedno premalo ljubimo svoj narod. Kakor je Bog dal zapoved ljubi očeta in mater, je tudi zapovedal ljubiti svoj narod. Grahovski junaki nam pomenujejo mejnik, oni nam morajo biti klicarji ljubezni do naroda, ki mora biti trdna, stalna, nebeščna in do skrajnosti požrtvovalna. Ljubimo svoj narod in naučimo tudi našo mladino, da ga bo ljubila.

Msgr. dekan g. Škrbec je v kratkih besedah poudaril, kaj nam kličejo junaki in mučniki iz nešteti znanih in neznanh grobov. Njihov opomin se glasi, da moramo biti edini, da se moramo ljubiti med seboj in ljubiti svoj narod. Prof. Srečko Baraga je kot predsednik notranjskega podobora spregovoril še nekaj zaključnih besed v spomin padlih junakov in nato podal poročilo o dosedanjem delu notranjskega podobora in o njegovih načrtih za bodočnost. S tem je bila ta prisrčna, intima komemorativna svečanost končana, zbrani Notranjci pa so še dolgo reševali probleme, ki jim jih zastavlja za sedanje čase težko begunsko življenje, za bodočnost na propast njihovih krajev, ki jih bodo Notranjci z vso ljubeznijo in vsem požrtvovanjem zopet obnovili in zaživeli v njih lepše in srečnejše življenje.

Vojna na Jadranu

»Völkischer Beobachter« je te dni objavil daljšo poročilo svojega pomorskega vojnega dopisnika Günthera Haupta o razvoju vojnih operacij na Jadranu, v katerem pravi:

Na znanj je bila vojna na Jadranu še pred kratkim podobna prikam, ki so odločno vplivale v prvi svetovni vojni na borbo med Tržaškim zalivom in Otrantsko ožino. Spet sta se znašla eden nasproti drugemu dva tabora na približno 800 km dolgi obalah, od katerih ima zapadna dve večji luki, Bari in Brindisi, vzhodna pa celo vrsto dobrih naravnih zalivov, luk, otokov, skritih prehodov in skrivališč, tako da je naravnost idealna baza za operacije v pomorski vojni. Na žalost pa je bila Nemčija sprito Badoglijevega izdajstva prisiljena nadaljevati pomorsko vojno na Jadranu zgolj z lastnimi silami in v večjem obsegu kakor doslej, čeprav ni imela enake materialne osnove kakor nekoč avstrijsko-madžarske brodogradne. Izdajstvo italijanskega brodogradje je bilo že zdavnaj tako dobro pripravljeno, da je prešlo po jadranskih lukah le malo večjih ladij v nemške roke. V nasprotju s priklkami na Egejskem morju so imeli Nemci to prednost, da so našli v Trstu slajno oskrbovalno luko, do katere je pot znatno lažja in krajša kakor do Soluna. Na ta način jim je

Organizacija gasilstva je urejena skladno z organizacijo naše javne uprave. Celotno gasilstvo pokrajine vodi pokrajinski gasilski poveljnik, ki je podrejen neposredno šefu pokrajinske uprave, njemu odgovoren in od njega postavljen. Sedež poveljstva je v Ljubljani; ono upravlja vso, nalogam gasilstva služujočo imovino pokrajine in ima svoj proračun. Gasilstvo v območju upravnega okraja vodi okrajni gasilski vodja, ki je postavljen od okrajnega glavarja in je njemu podrejen. Okrajni gasilski vodja je predstojnik vodij vseh gasilskih čet v okraju. Pokrajinski in okrajni gasilski vodja sta obenem gasilskotehnična nadzorna organa njihovih oblastev.

Na novo in prvič v naši pokrajini se ureja povračilo mezd ali zaslužka, odpadlega zaradi sodelovanja prostovoljnega ali obveznega gasilca pri požarih in katastrofah, kadar pade to sodelovanje v gasilcev delovni čas (§ 30). Ni pravično, da bi uslužbenec ali delavec, ki se kot gasilec žrtvuje za skupnost, za svojo žrtve še mezd izgubil. Zato se odreja, da se morajo gasilcem - privatnim uslužbencem izplačevati njihove mezd za vsak primer pritegnitve med njihovim delovnim časom za čas do dveh delovnih dni; če traja njihova pritegnitev več kakor dva dneva, jim mora odpadno mezd nadomestiti občina.

Namenci in delavci v službi javnopravnih teles obdržijo pravico do svojih prejemkov brez ozira na čas trajanja pritegnitve, pripadniki svobodnih poklicev pa imajo pravico do odškodnine, če jim je v času udeleževanja izpadel zaslužek, ki ga ne morejo več nadomestiti in če je udeleževanje trajalo neprekinjeno več kakor šest ur.

Ranovinski gasilski sklad se preosnuje v pokrajinski gasilski sklad in bo še naprej služil svojemu staremu namenu. Ostanejo tudi vse obveznosti zavarovalnih društev in drugih ustanov za zavarovanje proti požaru, njihov prispevek pa se zvišuje nazaj na v gasilskem zakonu iz leta 1933 določeno izmero 6% od pobranih premij. Razdelitev dohodkov tega sklada je nekoliko spremenjena, ker odpade sedaj gasilska zveza in ker so se spremenile tudi potrebe. Predviden je tudi nov prispevek pokrajine v ta sklad, ker dohodek iz obveznih prispevkov zavarovalnic danes ne zadostja. Subvencije občinam za vzdrževanje njihovih gasilstva bodo v bodočnosti višje.

Postopek je naveden. Izločen je v vseh gasilskih zadevah upravnostni postopek in tudi redna tožbena pot. Imovina gasilskega zbora ter imovina bivših gasilskih zajednic in gasilskih žup, kolikor se ni prešla v last zbora, preide v last Ljubljanske pokrajine, ki nosi skoraj vse stroške za vzdrževanje pokrajinskega gasilskega poveljstva in okrajnih gasilskih vodij ter za strokovno izobraževanje gasilstva. Končno se še pokrajinske uprave pooblašča, da izda razne podrobne izvršilne predpise, ki naj urejajo notranjo organizacijo gasilske službe, dalje predpise o zavarovanju gasilcev proti nezgodam, o izobraževanju gasilstva v gasilskotehničnih težjih i t. d.

Naredba stopi v veljavo 15 dni po njeni objavi, torej dne 7. decembra t. l.

razje. Skupine podmornic so ponovno in prav uspešno ovirale sovražni oskrbovalni promet in preprečile sileni poskus nasprotnika, da bi z večjim brodogradom po morju vplival na razvoj bojev na italijanski vzhodni obali. Jih pospešil in si izsilil dostop v Padsko nižino. Poseben uspeh so dosegli tudi nemški podmorniki lovci, ki so posegli v vojno na Jadranu in v enem izmed poslednjih spopadov brez izgub potopili kar pet angleških brzih čolnov, enega zažgali, nadaljnja dva pa hudo poškodovani. Sovražno letalstvo je moralo pri svojih neprestanih napadih na nemške konvoje in podmornice mnogo žrtvovati.

Ko je nastala pred nekaj tedni sprito rumunskega in bolgarskega izdajstva potreba, da se Grčija in sosednji južni Balkan opustita, je pripadla nemški mornarici na Jadranu naloga, da po morskii poti odtegne od tam velik del čet, orožja in drugega materiala. Kakor na Egejskem morju je nasprotnik tudi tam zasedel grška, albanska in črnogorska oporišča, s katerimi so se nemške posadke že umaknile ali pa so se umaknile njih poslednji ostanki. Šele 17. oktobra so se večji oddelki nasprotnikovih čet izkrcali južno od Valone in se s tem pričela načrtna zasedba vzhodne obale Jadrana v smeri od juga proti severu. Več dni pozneje so se Nemci umaknili z nekoliko južnejše ležečega Krfa. Visoki borbeni duh nemških mornarjev in vojakov z južnega Jadrana je opravil ti umik uspešno z neznatnimi izgubami, čeprav s povsem nezadostnimi sredstvi. Oddelje je nasprotnik le obotavljaje sledil umikajočim se nemškim oddeli-

kom. Dne 17. oktobra je bilo treba opustiti Valono in je ostalo njeno pristanišče popolnoma neuporabno. Šele 20. oktobra so se pričeli umik iz Dubrovnika. 22. oktobra so bili vsi oddelki nemških oboroženih sil umaknjeni z dubrovnikega področja. Naslednjega dne je bilo pogumno v zrak spuščen pristanišče.

Glede na izredno srčnost bojev na pragu Padske nižine kakor tudi na severnem Balkanu, trenutno ni mogoče napovedati, na kateri oporišča se bo nemška mornarica na Jadranu morala omejiti v prihodnjih tednih. Če sedaj pa se lahko reče, da je nemška vojska pri svojih odmikih na Balkanu kakor tudi pri trdnem odporu v srbskohrvatskem prostoru in v severni Italiji našla odločno oporo v nemški mornarici, pa da se bo to tudi v bodoče nadaljevalo.

List zaključuje: Sedanja pomorska vojna na Jadranu bo za vse čase v pomorski vojni zgodovini klasičen primer za to, koliko zmora majhna skupina več ali manj raznočlono sestavljenih in na stotine kilometrov obale razdeljenih zaščitnih ladij in podmornic v borbi z nasprotnikom, ki je v zraku kakor na vodi v premoči, če je pod odličnim in drznim vodstvom in če se to lahko zanesa, da bo sileni pomorski na ladiji in v luki opravil svojo dolžnost. Silni borbi nemškega brodogradja na Egejskem morju je sedanja pomorska borba na Jadranu pod vodstvom viceadmirala Litzmanna povsem enakovredna. Nad vse važne posledice razvoja na obeh vojnih prizoriščih, ki trenutno kažejo na uspeh nasprotnika, pa se bodo v bodočnosti še pokazale.

Zadnja pot dr. Otmarja Krajca

Tiho in skromno, kot je bil vse svoje žive dni, se je tudi od življenja poslovil dr. Otmar Krajec, ki smo ga v soboto zjutraj spremili z žal k večnemu počitku k Sv. Križu.

Mestno občino je zastopal na pogrebu vršilec županiških dolžnosti generalni tajnik Fran Jančigaj s predsedstvenim tajnikom dr. Kalanom, veliko vrsto magistratnih uradnikov, izredno mnogo zdravnikov, meščan, kulturni delavci in zlasti tudi žene. Vsi se zgodnji uri se je zbrala na žalih množica, ki je dokazala, kako visoko je Ljubljana spoštovala plemenitega pokojnika.

Dr. Otmar Krajec je bil v prvi vrsti onih zdravnikov, ki so nam ustvarili sodobno skrbstvo za zdravstvo dežele in vsega naroda. Zlasti si je stekel velike zasluge za zdravstveno skrbstvo mesta Ljubljane. Narodil se je 29. oktobra 1872. na Nabrežini. Leta 1896. je končal medicinske študije z doktoratom na Dunaju ter stopil naslednje leto v službo v bolnišnico v Kandiji. Še istega leta se je pripeljal v Ljubljano, kjer je dobil v tedanji deželni bolnišnici službo sekundarja. Sredi l. 1899. je bil imenovan za sanitetnega asistenta pri tedanji deželni vladi. V tej službi se je tako izpopolnil za vodilno upravno mesto svoje stroke, da je bil l. maja 1906. imenovan za ljubljanskega mestnega fizika. Vse svoje znanje in izkušnje je posvetil skrbni za ureditev mesta Ljubljane po sodobnih načelih zdravstva ter se pri tem delu, ki ga je prekinil samo leta 1912., ko se s prvakom slovenskih zdravnikov dr. Slajmerjem in več drugimi tovariši hitel v Niš pomagat žrtvam tedanje balkanske vojne, tako izpopolnil, da je bil 15. maja 1921. imenovan za šefa zdravstva vse Slovenije, že čez poltrugo leto pa se je dr. Krajec spet preselil na mestni fizikat kot pogodbeni mestni zdravnik ter ga je za skrajno požrtvovalno delovanje mestni svet Ljubljanski l. julija 1931. reaktiviral kot mestnega višjega zdravstvenega svetnika. Dne 1. junija 1934. je šel v pokoj.

Pokojnik je bil izredno izobražen zdravnik široke omike in velikega obzora. Ljubil je književnost in umetnost, bil je zelo muzikalen in je govoril več jezikov. Njegovo življenje je bila veriga požrtvovalnosti in dobrotnosti, svojim nečakom pa je po smrti svaka prof. Fona, postal in ostal pravi oče, ki se daruje ves in v vsem, kar je imel. Tako je dr. Krajec umrl brez imetja. Komisar zdravniške zbornice, bivši predsednik dr. Valentin Meršol je izpregovoril pri pogrebu dr. Krajcu v slovo naslednje besede:

»Dragi dr. Krajec! Ni še minil mesec dni, odkar smo se zdravniki poslovili od prof. dr. Zalokarja, pa smo se danes zopet zbrali, da pospremimo Vas na zadnji poti. Za zdravniška primeroma dolga je bila Vaša pot skozi življenje. Doživeli ste 72 let. Bil ste sin Primorske, največ svojih sil ste posvetili mestnemu fizikatu v Ljubljani, kjer ste se z drugimi zdravniki neumorno trudili za izboljšanje zdravstvenih razmer v mestu, kar vam je v precejšnji meri uspelo. Pa tudi v državni službi ste se izkazali. Delovali ste več let v deželni bolnišnici na raznih oddelkih, pozneje pa ste vodili zdravstvo vse Slovenije kot šef

»Dragi dr. Krajec! Ni še minil mesec dni, odkar smo se zdravniki poslovili od prof. dr. Zalokarja, pa smo se danes zopet zbrali, da pospremimo Vas na zadnji poti. Za zdravniška primeroma dolga je bila Vaša pot skozi življenje. Doživeli ste 72 let. Bil ste sin Primorske, največ svojih sil ste posvetili mestnemu fizikatu v Ljubljani, kjer ste se z drugimi zdravniki neumorno trudili za izboljšanje zdravstvenih razmer v mestu, kar vam je v precejšnji meri uspelo. Pa tudi v državni službi ste se izkazali. Delovali ste več let v deželni bolnišnici na raznih oddelkih, pozneje pa ste vodili zdravstvo vse Slovenije kot šef

Na živilskem trgu nič novega

Gospodinje pokupijo vse, kar je naprodaj — Včasih bi rade kupile tudi blago, ki jim ga nihče ne ponuja

Ljubljana, 25. novembra

V sedanjem letnem času se vrste vrtnin, ki jih vrtnarice in kmetice dovažajo na živilski trg, že ne spremenjajo več mnogo. Raje jih je vedno manj. Tu pa tam prestane dovoz te ali druge povrtnine, dokler okoli božica in novega leta ne bo prenehal dovoz vseh domačih povrtnin. Druga leta se je na pragu zime začel dovoz uvožene zelenjave, ki bo letos verjetno skoro popolnoma izostal. Gospodinje bodo tako kmalu navezane samo na svoje shranke in na vkuhan in vloženo zelenjavo.

Vrste zelenjave, ki jo sedaj prodajajo na živilskem trgu, bi lahko prešteli na prste. V glavnem gre za solato, kolerabo, zelje, repo, zeleno, pore, korenje, peteršilj, črna redkev in ohrovt. Še največ je solate, ki je pa vendar ni toliko, kakor smo je bili vajeni druga leta. Mnogo solate je slabe kakovosti. Nekatera prodajalke jo dovažajo na trg kar neoprano. Gospodinje jo sicer kupujejo, vendar rade pogodinjajo. Prodajalke imajo takoj izgovor pri rokah, češ da je ne marajo prati in močiti, kar bi potem še bolj godrnale. Solata je pač izdelana od dežja in snega, v sredi pa je bela.

Dočim se gospodinje pri solati še upajo tu pa tam pogodinjati in če ni drugače se tudi premislijo in skušajo kupiti kje drugje, so pri drugih vrstah vrtnin bolj ponavne. Tako pokupijo zelje, ohrovt, repo, kakršno dobijo. Zadovoljne so, če jo sploh lahko kupijo.

Današnji tržni dan je bil v jutranji urah sicer še precej razgiban, vendar je bil dovoz zelenjave premanjšal. Neka kmetica je prinesla veliko košaro gob mraznic. Prodajala jih je na litre in so se gospodinje trgale za nje.

Zanimivo je opazovati, kako znajo nekatere gospodinje iztakniti dobroto, ki jim prav za prav niso namenjene. Med tem ko je prodajalka zaposlena e tehtanjem in prodajanjem zelenjave kakšni drugi kupovalci in ne more paziti na svoje stvari, stikajo radovedne gospodinje po njenih košarah. Pretaknejo prav vse koticke, sežejo v skrite vrečke, aktivke in bisage, čeprav se jih nič ne tičejo. Ko je davi neke gospodinje stikala po stvarih neke prodajalke, je po nerodnosti prevrnila njeno gospodinjisko mrežo, v kateri je bila vrečka. Oboje se je preukucnilo na tla in na splošno presenečenje zbranih gospodinj so se iz vrečke zakotalile lepe okroglo — krvavice. Pogled na te letos redke dobroto je večini gospodinj izvalil globok vzdih. Tiste, ki so se najprej znašle, so se že sklanjale, da bi zavalele krvavice pobrale in jih vsaj pobozale, če jim že ni dano, da bi jih odnesle domov in vrgle v svojo lonce. Prodajalka pa je bila hitrejša. Naglo je pobrala krvavice nazaj v vrečko, jo spravila v mrežo in vse skrla pod svoj voz. Nevoljno je zavračala gospodinje, ki se jih je med tem nabralo vse polno. Krvavice da ne proda in da tudi ne more povedati, kje jih je kupila. Le počasi so gospodinje godrnjaje odhajale.

Podoben prizorov se dogaja na trgu še več. Gospodinje, ki jim ni dano, da bi bile delavke tega ali onega, nekaj časa godrnjajo, ko pa svojo mrežo gapoljno, pozabijo na nevoljo in odhite domov ali po drugih opravkih. Davi so mnogo kupovalke čebulo na izkaznice, ki jim nimajo prodajalke še dovolj za vse zamudnice. Dolge vrste gospodinj so se nabirale tudi pred trgovinami, kjer so prodajali krompir.

Kronika

* Japonski poslanik v Helsinkih Sakaya je v četrtek opoldne skupno z vsem osebom poslaništva odpotoval z letalom iz Helsinkov v Moskvo, od koder nadaljeval potovanje na Japonsko.

* Papeževa darila za vojne ujetnike. Kot javlja vatikanski »Osservatore Romano«, je poslal papež kot vsako leto tudi za letošnji Božič vojnim ujetnikom, civilnim internirancem in vojnim žrtvam, negede na narodnosti, po vatikanskih diplomatskih zastopnikih v inozemstvu razna darila.

* Restavracije v Parizu so zaprte. O svojih pariskih vtisih poročajo posebni dopisniki socialdemokratskega dnevnika »Volksrecht« med drugim, da je večina restavracij zaprta. Lastniki so izjavili, da imajo komaj zase dovolj jesti.

* V Bolgariji so podaljšali delovni čas. Kakor javlja radio Sofija, so sporočili različne industrije, da bodo njihovi delavci odslej delali dnevno po eno uro več.

* Črna borza na Švedskem. Kakor javlja »Afton Tidningen« so ugotovili, da so prodali na Švedskem 700.000 metrov blaga na protizakoniti način s prekršitvijo določil o racionalizaciji blaga. Oblasti so arhivirale mnogo oseb. V to stvar je vmešanih približno 40 konfeksijskih tvrdk na Švedskem.

* Velik ogenj v luki Kapskega mesta. List »South African« poroča o velikem požaru v luki Kapskega mesta. Gasilci so se več dni in noči zamenj trudili, da bi omeli požar, ki je vsled ogromnih zalog lesa, sodov z žveplom, kolonijonjo in arzenom zavzemal vedno večji obseg. Pri tem se je zastripilo 20 gasilcev ter je bilo izgubljenih 3.000 ton dragocenega gradiva.

* Težki spopadi v neki zamorski četrti Johannesburga. »New Leader« poroča, da je prišlo v neki zamorski četrti v Johannesburgu do krvavih spopadov med belci in 2.000 zamorci. Sebe več tisoč policajev je lahko vzpostavilo red. Uporabljati so morali tudi orožje. Ob priliki teh nemirov so zažgali in uničili zgradbo največjega zamorskega časopisa v Južni Afriki »Bantu World«.

* Ameriške čete so vjele štiri mladeniče iz Aachenja, ki so z orožjem v rokah branili nek zid starega cesarskega mesta pred napadajočimi Američani. Bili so o bratje Willi, Bernhard in Viktor Eschenburg, stari 14, 10 oz. 8 let ter 10letni Hubert Heinrichs. Sovražni tisk pravi, da so ti štiri mladeniči, ki so tudi kot ujetniki ostali ponosni, tipični za nemško mentaliteto.

* »Ena največjih katastrof«. O izredno slabi žetvi v Avstraliji, ki je nastala vsled nenavadno dolge suše, piše list »Times«: »Izredno slaba žetev v Avstraliji je ena največjih katastrof za avstralskega farmarja. Takšna slaba žetev se dovolj često ponavlja. Toda to leto je bila suša tako močna ter se je raztegnila na tako široko področja, da jo lahko primerjamo z največjimi katastrofami, ki jih je doživela Avstralija.« Doslej so samo približno lahko ugotovili izgubo žita, živine in mlečnih proizvodov, toda že danes je gotovo, da bo morda Avstralija močno omejit izvoz živinskih potrebščin za zavezniki čete v Pacifiku. Te pošiljke predstavljajo večino avstralske vojne pomoči.

* V Florenci našle umetnine. Kot je javil londonski radio v italijanščini, so odkrili v Florenci dragocene umetnine, med njimi Michelangelovega Mojzeja, 4 slike Giotta, platna Botticellija ter drugih italijanskih renesančnih slikarjev. Stefani podarja, da stavlja ta vest na laž vedno znova razširjene sovražne propagandne trditve, da so nemške čete pri odhodu iz Florencie odvlekle v Nemčijo najdragocenejšie italijanske umetnine.

* Latinja, ne več Littoria. Iz Chiassa poročajo, da je Bonomičeva vlada v Italiji sklenila prekrstiti pokrajino in mesto Littorio v Pontinskih močvirjih v Latino.

* Upor v rimskem zaporu. V glavnem rimskem zaporu Regina Coeli je pred dnevi izbruhnil upor. Koznjenici so polzkušali zgradbo zažgati in pobegniti. V tem zaporu je prišlo do nemirov že meseca septembra.

Preberite današnje sportno rubriko!

* Švedska trgovinska mornarica je izgubila od pričetka vojne 280 ladij z 1.011.057 tonami.

* Francoski poveljnik pomorskih sil v Casablanci, gaudistični viceadmiral Trancier se je pri avtomobilski nesreči v Rabatu na ozemlju Maroka smrtno ponesrečil. Ob tej priliki se je ubila tudi njegova žena in dve drugi osebi.

Dance vsi na zanimivo medmestno nogometno tekmo Celovce — Ljubljana, ki bo na igrišču SK Ljubljane. Začetek ob 14.30.

* Znani španski naravoslovec Ignacio Bolivar je umrl v starosti 94 let v Mehiki. Pokojnik je bil mednarodno znan ter je bil koncem prejšnjega stoletja ravnatelj naravoslovnega muzeja v Španiji.

* Zaradi tatvine na sestrinjem letalu sta bila obsojena na 10 mesecev ječe 24-letni delavec Jožef Lukan in Ladislav Kočvara iz Budjejevic. Obsojilo ju je posebno sodišče v Linzu, ker sta z žepnim nožem razrezala neke gumaste predmete ter si jih skušala prisvojiti.

* Petrolejska zapora za Argentino. Inozemske petrolejske družbe so sklenile, da ne bodo dobavile Argentini nikakega petroleja več. Argentinske nabave iz inozemstva so krile večino potrošnje.

Iz Ljubljane

* Novi grobovi. V 86. letu svojega življenja je umrl sodni zvanik Josp Jerše. Za njim žalujejo žena Kati roj. Marinek, sinova Jože in Janko, brat Nace in mnogo drugega sorodstva. Pokopali ga bodo v nedeljo 26. t. m. ob 15.30 z Zal k Sv. Križu. V cvetu svoje mladosti je 21. t. m. umrl po dolgem trpljenju stud. teden. Dragomir Uranič. Njegova smrt je globoko prizadela neotolajljive starše, njegova brata in sestra, Maša zadušnica bo v četrtek 30. t. m. ob 8. v franciškanski cerkvi. Na Vodnikovih cesti št. 74 je večerjal umrla gospa Helena Červ roj. Kastelic, žena poštnega poduradnika. Poleg moža Leopolda žaluje za skrbno materjo 7 otrok in prav toliko družin. Pogreb bo v nedeljo 26. t. m. ob 16. z Vodnikove ceste št. 74 na pokopališče v Dravljah. Umrla je Staška Štrekelj. Zapušta starša Saša in Doro, brata Vladimirja, sestrico Bojano, starega očeta Josipa in sestra Lavoslava. Pogreb bo v ponedeljek 27. okt. ob 14. uri z Zal, kapela sv. Jakoba na pokopališču k Sv. Križu. Pokojnim blag spomin! Žalujemo jim svojem nam iskreno sožalje!

* Prevoz bolnikov zaradi tehničnih ovir reševalna postaja ne bo mogla opravljati nekaj dni, vendar ji bo pa mogoče že od 1. decembra dalje v skrajnem obsegu spet prevažati bolnike z reševalnimi avtomobili. Zato opozarjamo občinstvo in tudi gg. zdravnike, naj se poslužujejo reševalnih voz le v najnujnejših primerih, ker bi bili sicer drugi prikrasjeni. Reševalna postaja namreč dobiva na mesec le določeno količino bencina ter bi morala reševalne vožnje ustaviti, čim bi bila ta količina porabljena. Kot je bilo že julija meseca objavljeno v dnevniki, prevažala reševalna postaja le one osebe, ki imajo pisarno zdravniško potrdilo, da je prevoz nujen potreben zaradi smrtnih nevarnosti. To velja seveda še vedno in doslej brez izjem. Prosimo torej vse uvidno prebivalstvo, naj te dni potrpi in ne kliče reševalne postaje za prevoz.

Pomagaj bližnjemu kakor samemu sebi!

Priznati je treba, da se je socialni čut pri nas v poslednjih letih, zlasti se med sedanjo vojno, znatno poglobil. Vzroki za to so sicer bili mnogi in različni, vendar ni naš namen, da bi razglabljali o tem, marveč hočemo opozoriti na osnove človečanske dolžnosti v duhu zapovedi: Pomagaj bližnjemu kakor samemu sebi.

Pri tem moramo vse bolj ali manj imovite Ljubljančane in Ljubljančanke — kajti od njih je v veliki meri odvisno, kolikšna bo dejanska pomoč potrebnim — nadlegovati s prošnjo, naj prečitajo te vrstice in naj si jih vzamejo k srcu.

Pred vsem bi bilo potrebno, da bi vsak kdor ima, pomagal z vsimi silami, preudarno in vestno, ne pa tjavdan, morda samo zato, da bi bilo njegovo ime navedeno v listih.

Prišel je čas, ko bi morali vsi spoznati, da socialnemu čutu niti od daleč še ni zadosteno, če pomagajo bližnjemu v stiski samo zato, ker morajo pomagati. Dokler ne bo tega spoznanja, njih pomoč ne bo zalegla. Pomoč bližnjemu v stiski bi morala postati prijetna dolžnost. Vsek, ki ve, da lahko pomaga, bi moral vestno iskati okrog sebe, kje bi bila pomoč potrebna in kakšna bi morala biti. Ne izogibajte se siromaku, ki ga srečate na cesti in ves prosoje gleda. Ne odganjajte siromaka, ki trka na vaša vrata. Ne mečite v koš pismenih prošnji, ki vam jih pišejo siromaki, ker se oseba ne upajo k vam ali pa sploh ne morejo do vas. In slednjič, ne pozabite tistih, ki tiho trpi največje pomanjkanje, a jim ponos ne pusti, da bi se ponizali, morda iz upravičene bojazni, da bi njihova še tako ponižna in utemeljena prošnja ne bila uslišana, ali iz katerega koli drugega razloga. Pomislite, da se bo lahko tudi vam zgodilo, da boste zašli v stisko! V hudo, neizprosno stisko, ki vam bo dala spoznati življenje še z druge, vam doslej popolnoma neznan in tuje strani...

Če veste, da stanuje blizu vas siromašna družina, ki nima sredstev, da bi se še tako skromno preživljala, ki nima niti za hrano, niti za kurivo in niti za drugo najpotrebnejše, pojdite in pomagajte! Pomagajte! Pomagajte, kakor bi pomagali sami sebi! Nasitite tuje lačne otroke tako, kakor bi nasitili svoje, oblecite jih, kakor bi oblekli svoje, zakurite v njihovem razpadajočem štedilniku, kakor bi zakurili v svojem lepem in velikem. In pristavite lonce, kakor bi pristavili svoji! Ne bojte se! Ne bo vam zmanjkalo, pa če pomagате še tako izdatno.

Torej, pomagajte! Toda ne s sto hrami. Pomagajte tako, da se bo poznalo. Vsestran-

sko in načrtno, vedno in vztrajno, z resničnim razumevanjem in uvidno. Hitro pomagajte! Pa ne samo gnoto, pomagajte tudi moralno. Siromak ima čut manjvrednosti, dasi nepravilno. In prav čut manjvrednosti mnogokrat bežo še poveča, da se siromak nikakor ne more izkoniati iz nje. Zani postane dolgo-trajna bode podobna težki kronični bolezni, ki jo more izlečiti le res dober duševni zdravnik. In kakor postane predolga bolezen lahko ne-ozdravljiva, tako lahko tudi predolga trajajoča beda uniči srečo in zdravje cele družine, celoga pokolenja...

Pomoč bližnjemu v stiski je torej sveta dolžnost vseh, ki lahko pomagajo. Pri tem ni pomembno, ali je siromak moški ali ženska, ali je mlad ali star, ali je lep ali grd in ali je obubožal večerj ali pred 10 leti. Če ste slišali o tem ali onem siromaku kaj slabega, ne verjemite takoj neupravičenim glasovom. Ne veselite se, da vam ni treba pomagati, češ da ni vreden pomoči. Rajši se prepričajte in bodite srečni. Bodite srečni, da so bile govorice neresnične. Bodite srečni, da lahko tudi ti pomagajo. Če pa ugotovite, da je res, kar ste slišali, da dotični ni vreden pomoči, tedaj bi bilo najbolje, da bi se razjokali.

Bodite srečni, če lahko pomagate.

Ali ste že kdaj rešili človeka, ki se je potapljaj? Če ste ga, se boste nedvomno spomnili, kakšno srečo, kakšno zadoščenje in kakšen ponos ste čutili ko se vam je posrečilo potegniti ga iz lačnih valov. In če vi niste imeli te sreče, ste nedvomno glisali koga, ki je z navdušenjem pripovedoval, kako je rešil človeka, znanega ali neznanega, ki se je potapjal, ali pa ste kaj takega morda čitali...

Pomagajte bližnjemu kakor samemu sebi! Pomagajte zlasti tam, kjer je bolezen. Zakaj ni je za siromaka na svetu hujše šibe, kakor je bolezen. Če je človek zdrav, se že kako prebija skozi življenje, morda si s poštnim delom celo opomore iz bede, morda. Če ga pa v bedi spremlja še bolezen, doseže njegova stiska, dokler mu je še dane živeti, višek. Zato vi vsi, ki lahko pomagate, če že nikakor nečete pomagati v drugih primerih, pomagajte vsaj tam, kjer sta se združili beda in bolezen. Pomagajte toliko časa, da boste res pomagali. Ne ustavite se sredi poti. Pomoč naj bo učinkovita, ne površna, ker sicer bi bila podobna prepereh vrvi, ki bi jo lahko komisijsko pomolili potapljačemu, da bi se utrgala tik pred rošitvijo. S tem bi ga umorili... Pomoč naj bo bliskovita...

Torej pomagajte, kakor bi pomagali samim sebi!

* Rodna letna skupščina Pokrajinskega sindikata delojemalcev gostinske stroke Pokrajinske delavske zveze se bo vršila v ponedeljek, dne 27. novembra 1944 ob 17. uri v prostorih Oddelka industrijskih delojemalcev, Miklošičeva cesta 22/I, soba št. 5. Vabimo vse člane in članice, da se redne skupščine udeležijo.

MODNIA TELJE

»METKA JENKO«

SE JE PRESELIL

V GLEDALIŠKO ULICO 12-II (LAZAR)

* Obvestilo Slovenskega Rdečega križa. Vrstni red za sprejemanje paketov za čas od 27. 11. do 1. 12. 1944 je sledeči: N, O in R v ponedeljek, P v torek, S v sredo, Š, T in U v četrtek, V, Z in Z v petek. Uradne ure so vsak delavnik razen sobote od 8.—11. ure dopoldne, v petek pa tudi popoldne od 3.— $\frac{1}{2}$ 5. ure.

* Obritnike opozarjamo ponovno na naredbo o štednji z električnim tokom, ki se je strogo izvaja. Prepovedano je uporabljati električni tok v delavnicah in pisarnah tako za pogon kakor tudi za razsvetljavo od 10. do 13. in od 16. do 20. ure. Gostinska podjetja, izvajemski okrepčevalnice ne smejo uporabljati električnega toka od 17. do 18.30 ure. Frizerski obrati smejo uporabljati električni tok od 7. do 12.30 in od 13.30 do 18. ure, brivnice pa od 15. do 18. ure. V prepovedanem času morajo biti električne luči, motorji in aparati brez-pogojno odklopljeni. Izjemna dovoljenja na posebne prošnje izdaja šef pokrajinske uprave. Do rešitve se je strogo držati naredbe. — Odslek za obrtnišvo.

* Doba prehajenja je prišla: nahodi, kašelj, prvi pojavi hripa, tu in tam tudi pljučnice. Posebno v prostorih, kjer se ljudje ne gibljejo dovolj, v uradih, šolah, se rade oglašajo nadloge prehodne dobe. Zdi, ob svojem nastopu, je ta prehod kolikor toliko nevaren; pozneje se naš organizem mrazu prikladi in ga laže prenašamo. Zato je zdaj previdnost priporočljiva, sicer lahko pridejo posledice, proti katerim smo brez moči. Starši so v skrbeh za mlado, ki sama ne pazi dovolj na zdravje. Obrki po šolah je slabši, posebno še, ker posega vmes večkrat višja sila. Učna snov se spriči ovir ne more redno predelovati in zastaja. Vsekakor bo morala šola, mladina pozeje kroko na delo, da bo nadomestila zamujeno in da bo dosegla tisto znanje, ki ga bo zahtevalo od nje življenje.

Obvestilo

Sporočam vsem svojim poslovnim prijateljem, da sem preselil svojo pisarno iz Hirske ulice št. 3 na Šmartinsko cesto št. 47 (nasproti tovarne kleja).

V novem tmeniku navedeni telefon št. 31-12 momentano še ni priključen.

Gradbeno podjetje
ING. ŽIVKO ŠUMER

* Promet v Zvezdi. Odkar je bila Šubičeva ulica podaljšana do Šelenburgove ulice, se je zlasti vozovni promet v Zvezdi znatno poživljal. Že takoj v začetku se je izkazala potreba po prometnih redarjih, in sicer predvsem na nastalem križišču Šubičeva ulica, Zvezda in Šelenburgova ulica. Pometni redarji, ki so tu v službi, imajo le malo manj dela, kakor n. pr. njihovi tovaršji na križiščih pred glavno pošto, na Ajdovščinu ali drugod. Promet se razvija hitro in brezhibno. Po novejši odredbi je bilo čistističe od Šubičeve do Wolfove ulice razbremenjeno tako, da se usmerjajo vsa vozila preko južnega dela Kongresnega trga. Potreba po prometnem redarju na oglu Šelenburgove in Šubičeve ulice se je zlasti pokazala, ko so preložiš postajališče električne cestne železnice pod nunske cerkev. Tramvaj namreč odteče s polno hitrostjo brze čez križišče v obe smeri, kar seveda poveča odstotek možnosti za kako nesrečo.

* Zatemnitev po hodnikih in stopniščih v poslopih je ponekod še zmeraj nezadostna. Marsikje so še stopnišča okna nezatemnjena, svetilke pa ne zasenčene, tako da svetloba lahko neovirano uhaja na prosto. Takšna malomarnost s strani prizadatih se lahko bridko mašuje. V primeru nočnega letalskega alarma je povsem razumljivo, da se ljudje ne upajo prižgati luči na nezatemnjenih stopniščih in se morajo zato v popolni temi pretipati do zaklonišča. Kdor ima kolikšak razuma, si lahko predstavlja, kakšne bi bile posledice, če bi morali stanovanjci na vrta na nos po popolni temi v zaklonišče ob priliki nenadnega nočnega letalskega napada. Zato je potrebno, da se pravočasno izvede zadostna zatemnitev po vseh vežah in stopniščih, kjer se to še ni zgodilo.

* Vodnikova pratika 1945 objavi poleg drobnega gradiva prispevke naslednjih piscev: Davorina Ravljena, Ine Slokanove, † Miroslava Ambrožiča, dr. Janka Lokarja, dr. Franceta Ogrina, Vilka Mazija, inž. Stojana Guzelija, Andreja Skulja, Lojzeta Potočnika, Vida Grošlja, dr. Fr. Goestla, Pavla Karlina, Mirana Borka, Janka Colnarja in Antona Klančarja. Skorej vsi članki so ilustrirani. Zagotovite si pravočasno letošnje Vodnikove knjige!

* Ko mislite na nakupe za sv. Miklavža, ne pozabite, da je knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani pravkar izdala eno najzanimivejših mladinskih knjig zadnjega časa: G. Th. Rotmanovo slikanico »Sambo in Joku« v priredbi Vladimirja Levstika. Lev in opica sta glavna junaka teh pisanih, šaljev in pravljicnih zgodb, ki jih zgovorno pripovedujeta lepa, živahna beseda in nazorno učinkovita slika. Privoščite otrokom veselje in jim nabavite knjigo »Sambo in Joku«. Dobiva se v knjigarni Tiskovne zadruge.

* Socialni pomoči so darovali: G. Mr. R. Sušnik, lekarnar v Ljubljani 1.000 lir v počastitev spomina blagopokojnega gospoda mestnega fizika v pok. dr. Otmarja Krajca. Ga. Vavpotič Marija, Ljubljana, Mesarska cesta 4 lir 2.000. G. Zbil Vilbald, Ljubljana, Knafleja ul. 13 lir 100. 6. četa Slovenskih dobrobrancev lir 1.000. Družba Emona S. A., Ljubljana, Rima 3. maja 14 lir 10.000. G. dr. Rudolf Rimaldini, šef urada družbe Emona S. A. Ljubljana, Ulica 3. maja 14 lir 500. Vsem darovalcem iskrena zahvala.

* Učite se strojepisja! Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. Novi tečajji pričnajo 27. in 28. novembra. Učne ure dogovorno po želji obiskovalcev. Vpisovanje dnevno. Prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Miklavževa darila v knjigarni Ivo Zor, Miklošičeva 30.

* Četrta deška ljudska šola v Ljubljani na Prulah, bo zopet pričela s poukom, zato naj pridejo učenci v torek 28. novembra 1944 ob 8. uri v dvorano poleg cerkve sv. Jakoba, kjer bodo zvedeli, kje in kdaj bodo imeli pouk. Učenci V. razreda pa imajo pouk v ponedeljek 27. novembra ob 12. uri 30 minut v gostilni Kramar na Krakovskem nasipu.

* Za stare in onemogle v mestnem zavetišču v Japljevi ulici je podaril G. Jop Stupica s Slomškove ulice 6 300 lir namesto cvetja na kisto ge. Ive lile. Mestno županstvo izreka dobrotniku natopeljšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

* V spomin blagopokojnega g. dr. Otmarja Krajca je dr. Fran Eller daroval Društvu slepcov v Ljubljani znesek L. 300 (tristo). Ta znesek je društvu na razpolago v upravi našega lista.

* V spomin na dr. Otmarja Krajca daruje 200 lir rodbina inž. Dušana Berce-a za mestne reveže v Japljevi ulici.

* Podpornemu skladu za zdravniške vdove daruje rodbina dr. Dereani 200 lir, mesto venca prijatelju dr. Kraju Otmarju.

* Ob obletnici smrti blagopokojnega Branka Kostića, se vrši parastos dne 27. t. m. ob 16. uri v pravoslavni cerkvi.

* Srednjelolci-ke izkoristite prosti čas, da se priučite strojepisja. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče. Novi tečajji pričnajo 27. in 28. novembra. — Informacije: prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

* Naznanjam cenj. občinstvu, da sem na Krekovem trgu št. 10 odprla foto trgovino, igra in galanterije »Spele«. Angela Grošelj.

* Kupujem kože divjih in domačih živali, lisice, dihurje, polhe itd. po najvišji ceni. Kožuhovna Danilo Predalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 18. telefon 36-46.

* Stare krovate napravim kot nove. Popravila sprejemam dnevno od 10. ure na Tržaški cesti 17/II. P. Amon.

* Sprejemam vsakršno perilo, demske in moške nogavice v popravilo. Popravnica nogavic A. Debeljak, Kopitarjeva ulica 1 — pri Zmajskem mostu.

* Vse dijakke, dijakinje opozarjamo na instrukcije srednjelolciških predmetov in tujih jezikov. Vpisovanje dnevno: Specialne instrukcije, Kongresni trg 2/II.

* Lepo darilo! Dumas Trije Mušketirje v dveh knjigah vezano 200 lir. Novšek, Globoko jezero, roman velike ljubezni, vezano 120 lir. Dobi se v vseh knjigarnah, založba knjigarne Ant. Turk nasl., Ljubljana, Pražakova 12.

* Koroženje je pri Zegozi zopet na razpolago malim gospodarjem od srede dne 29. novembra 1944 dalje.

* FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO UST IN GRLA dobite v lekar nah.

Z Gorenjskega

Smrt bivšega predsednika koroškega deželnega sodišča. Dne 19. novembra je umrl v Hocihrtlu upokojeni predsednik koroškega deželnega sodišča dr. Alf. ej Vorbeck, ki se je narodil 1. 8. 1890 v St. Jurju pri Celju. Studiral je na univerzi v Gradcu ter je od 1. 1908 do 1913 izniseval posle sodnika. V septembru 1913 je stopil v službo pri graškem sodišču, kjer je bil najprej avskultant. Potem je odinil k vojakom, l. 1919 pa je bil imenovan za sodnika pri graškem sodišču.

Na boljši so padli koroški rojaki: Hans Pečnik iz Beljaka. Pokopan je na vzhodnem bojišču. Dne 11. oktobra je padel na vzhodu naddesetnik Karel Čober iz Celovca, dne 2. oktobra pa je smrt pobrala na vzhodnem bojišču vojaka Pavla Salečka iz Smorhova.

V Celovcu je umrl v 94. letu svoje dobe usnjar Andrej Kosmač. Pokopali so ga v ponedeljek, 20. novembra na celovškem pokopališču.

Iz Trsta

Slovensko šolstvo v Trstu pred 30 leti. Zanimiv in poučen članek je objavil pod tem naslovom »Goriški list« v št. 58.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 89letna Marija Urbančič vd. Kreiner, 82letni Anton Martini, 92letna Angela Fabris, 56letna Katarina Katič, 78letna Antonija Stanič, 64letni Emil Murvar, 17letni Martin Fatur, 31letna Zmagoslavca Marušič, 84letna Marija Valič vd. Marušič, 79letna Ursula Foretič, 86letna Frančiška Viškovč vd. Hitzelhammer, Lucijan Glavina, 46letni Bruno Legan in Marija Rutar.

Himen. V Trstu so se poročili te dni knjigovez Zmagoslav Perc in gospodinja Helena Gijadžić, šofer Stanislav Dubas in gospodinja Sidonija Godignan.

Iz Gorice

Novi jezuitski superior. Za novega superiorja goriske jezuitske rezidence je bil imenovan p. Ivan P. Barbieri.

Svečan pogreb v izpolnjevanju dolžnosti umlih strojevodij. Gorica je v svečanem pogrebu pokopala strojevodijo Jožefa Santarellija in Dominika De Rosa, ki sta umrla v zvestem izpolnjevanju svoje službene dolžnosti. Predpisane molitve s svečanim cerkvenim opraviлом je opravil v cerkvi Sv. Ignacija na Travniku župnik mons. Pichulin. V Pozuolu v Furlaniji pa so svečano pokopali železničarja Florida Gorasa, ki je tudi padel kot žrtev skupno s Santarellijem in De Rosom.

Nove cene sadni mežli. V smislu poročila Zveze trgovcev je bila določena nova cena sadni mežli, ki bo stala v nadrobni prodaji po 27 lir kg.

Zaprta restavracija. Znana restavracija »Pri univerzi« na Travniku 12 je bila za nedoločen čas zaprta. Priključen hotel ostane odprt.

Iz Hrvaške

Poglavnik je sprejel minul teden predstavnice ženskega ustaškega gibanja. Žensko skupino je vodila ob tej priliki profesorica Irena Javorjeva, ki je Poglavnika pozdravila. Poglavnik je imel na ženske krajdne govore, nato pa je izmenjal z vsako izmed njih nekaj prijaznih besed.

Narodna obramba na Hrvaškem. Hrvatski službeni list objavlja dekret o ustanovitvi splošne narodne obrambne službe. V vseh večjih krajih in mestih bodo ustanovljeni obrambni odbori, ki bodo v sodelovanju s predstavniki ustaškega gibanja skrbeli za zgraditev obrambnih naprav, prebivalstvu pa bodo dali napotke za obrambo pred sovražnikom.

V Zagrebu se obhajali 70 letnico rojstva in 50 letnico književnega udejstvovanja hrvaškega književnika Miljutina Majerja. Proslava je bila v Zagrebu blizu Kamenitih vrat, organizirala jo je ustanova Hrvatskega Zmaja.

Beleznica

KOLEDAR

Nedelja, 26. novembra: Konrad.
Ponedeljek, 27. novembra: Virgilij.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Serenada.
Kino Sloga: Crni talar.
Kino Union: Majhna dekleta, velike skrbi.

Kino Moste: Noč v Benetkah.
PRIREDITVE V PONEDELJEK
Kinematografi nespremenjeno.

DEZURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Sušnik, Marjin trg 5; Deu-Klanjšček Dia, Gosposvetska cesta 4; Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Ponedeljek: Mr. Leustek, Resljeva cesta št. 1; Bahovec, Kongresni trg 12; Mr. Nada Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Nedeljsko državno službo ima mestni zdravnik dr. Vladimir Orel, Grasseljeva ulica 18, telefon 24-15 (Ravnikar Franc, Linhartova ulica).

Zatemnitev od 16.40 do 7.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 26. novembra ob 16.30

MALI OGLASI

Kdor želi službo, plača na vsako besedo 1. 50, najmanjši iznos za to oglase je 1. 10. — Za števila in dopisovanje je plačati za vsako besedo 1. 2, za vse druge oglase 1. 1. — Za besede, vendar pa plačajo posredovalci 1. 50 za besedo. Najmanjši iznos za to oglase je 1. 10. — Za vsak oglas je treba plačati drž. in prov. takoj 1. 00, za danje naslova ali šifre pa 1. 2.

Zahvala

GOSPODIN

ženi kakšno koli zapošle. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

perfektna, ki bi opravljala tudi vsa ostala dela, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

KUHARICA

zmožna samostojne kuhe in vseh ostalih del, ki jih zahteva služba, ki bi rad premenila službo k bolj. Jutra pod »Društvo« 31637-1.

Šifrite

„JUTRO“

KURJACA
k centralni kurjaci in toplovodni napelavi, — srednji let ali upoko-
jenec, večerja tega de-
la, sprejme pod ugodni-
mi pogoji hotel »Metro-
pol« v Ljubljani. 31345-1a

FOTOGRAFA
ali fotografino, večje v
kopiranju in retušir-
je, večje fotografije, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31830-1a

FRIZERKO
kateri obvlada britje, ali
bravsko pomočnika, —
sprejemem v stalno služ-
bo, Wildmann, Napo-
leonev trg 5. 31647-1a

SPREJEMNIK
sprejemnik za delovno
v št. 11. ure, Plaša 300 lir
Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 31634-1a

POSTREZNIK
za popoldanske ure, —
iščem, Zgleda se Obr-
niška št. 31. deno. 31622-1a

POSTREZNIK
pridno, brez hrane, za
Slobo sprejem, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31294-1a

DOBRO KUHARICO
ki popravlja tudi obo-
je, sprejemem v stalno
gospodinjstvo, Veliko per-
lo izven šole, Naslov v
ogl. odd. Jutra. 31606-1a

DEKLE
zaletno sprejemem v
pomoč gospodinj-
stva, Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 31493-1a

POSTREZNIK
dnevno 1 uro, za takoj
iz bližine Novega trga,
iščem. Predstaviti: Pa-
nigler, Novi trg 1. 31455-1a

SLUŽINKO
mlajšo, tudi zaletno,
ali postreznico, spre-
jemem, Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 31716-1a

DOBRO KUHARICO
gostilniško, ali zasebno,
išče gostilna Mark Rim-
ska 4. 31253-1a

KUHARICO
samostojno, gospodinj-
stvo, ki trajašni dru-
žini, Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Društvo« 31607-1a

POSTREZNIK
mlajšo, pridno, — še
več strank v hiši, Vprašati:
Rimska cesta 10/II, deno. 31538-1a

POSTREZNIK
ki zna kuhati, ali gospod.
pomoč, — še več strank
v hiši, Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Društvo« 31638-1a

POSTREZNIK
mlajšo, za letno v ted-
ni, — do 8. do 15. ure,
iščem. Strossmayerjeva
4. 31719-1a

POSTREZNIK
zanesljivo, za pospravljanje
na ogl. odd. Jutra. 31747-1a

TRG, POMOCNIK
izurjen v modni stroki,
takoj sprejemem, Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »Društvo« 31742-1a

SLUŽINKO
ali pridno dekle, za vsa
hišna dela, — še več strank
v hiši, Nastop takoj, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31773-1a

POSTREZNIK
mlajšo, vajeno kuhe in go-
spodinjstva, — izjem za vsa
zaposla, Pekarna
Zupana, Medvedova 8. 31671-1a

ISČE SE perfektna
zobozdravniška
asistentka

tudi začelnica, z dob-
rim poznavanjem nem-
škega jezika v govoru
in pisavi. Znanje stro-
jepljstva zaželjeno. V
poštev pridejo samo
inteligentne, sposobne
moči. Ponudbe na ogl.
oddelku »Jutra« pod
šifro »Spretna moč«.

Zahvala

POUK HARMONIKE

daje strokovnjaki mladi-
m, — do 12. leta, —
ogl. odd. Jutra. 31384-1a

VIŠJEJOLKA

klasične gimnazije instrui-
ra vse predmete. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
moč vestnemu učencu« 31430-3

PROFESORICA

za redno poučevanje di-
jakinje v vseh gimnazijah,
predmeti, sprejemem za 2-3
dopolnilne v tednu. Ob-
vladuje matematiko, v
poštev pride resno, znan-
je in odgovornost za
predavanje celotne uč-
ne snovi. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »So-
la« 31592-3

KUPUJTE

edino pri naših
OGLAŠEVALCIH

Zahvala

Vsem, ki so ob pretežki izgubi
in slovesu najine predobro,
plemenite mame, tašče in sestre, go-
spe

Lucije Bitenc

sočustvovali z nami, vsem, ki so
jo kropili, ji poklonili cvetje in
jo spremenili do groba, naša naj-
iskrenejša zahvala!

Sveta maša zadušnica se bo
brala v ponedeljek, dne 27. nov.
ob 7. uri v cerkvi Mar. oznanje-
nja in v torko, dne 28. nov. ob
7. uri v farni cerkvi sv. Franči-
ška v Šiški.

LJUBLJANA, CELJE,
dne 25. nov. 1944.

Globoko žalujoci hčerki:
ALBINA por. CATER, MIHE-
LA, JOŠKO CATER, zet.

Novo zimsko suknjo

in novo dolno obleko
(pajaca) prodam, Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Zimske«. 31655-6

TRIKO PERILO,

damsko, svileno, garnituro
kombinirane-hlače, ter nekaj
posameznih kombiniranih
predmetov, prodajo, —
Predloženo blago, pri-
merno za darila, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31656-6

Prodajam POHISTVO:

posteljo z vložkom in e-
lektromotorno posteljo,
na omaro, pohisto, —
vse v dobrem stanju,
Ogled možno od
11 do 14, Naslov v oglas.
odd. Jutra. 31658-6

SKORNIJE

nov, prodam najboljšemu
ponudniku, Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ra-
selite«. 31654-6

GARNITURO,

stol in omaro (prijatelj-
stvo), prodajo, —
vse v dobrem stanju,
Prodajam, Naslov v ogl.
odd. Jutra. 31659-6

ZIMSKO SUKNJO,

moško, kamelbar podlo-
go, rjavo, za šibkejšo po-
stavo, prodam za 4000 lir,
Vprašati do 17. ure, Na-
slov v oglas. odd. Jutra.
31632-6

ZAJENČI

ZAJENČI

na dom, za kupače po-
rila, sprejemem, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31664-3

MODERNE JEZIKI
poučuje dipl. učiteljica, In-
formacije dopolne, Kolo-
dovska 11, priidite. 31397-3

CEVILJE,
Strapace, vohar, št. 47,
zamenjam za damsko št. 32,
Malenčova 11, 31408-6

DARILLO
v ogl. odd. Jutra. 31599-6

CEVILJE,
rjave, sem, salonske, št. 47,
33-38, rjav krzen muf in
nekaj koščkov izstopnega
krzna prodam, Naslov v
ogl. odd. Jutra. 31581-6

PROJAM:
moški kratek suknjič, hla-
če (špic), suknje suknje,
moške nogavice in spod-
nje hlače, Copova ul. 17/II,
drugi vhod, srednja vrata.
31532-6

VAJENKO
za damsko krojaštvo, spre-
jemem takoj, Naslov v ogl.
odd. Jutra. 31748-4a

VAJENKO(CA)
za toplovrno, sprejemem,
Ponudbe prodam, oglas, odd.
Jutra pod »Poštena«. 31590-4a

VAJENKO
za prešivanje zgornjih de-
lov, čevljarstvo, sprejemem,
Triumf, Miklošičeva 12,
31791-4a

LEPE IGRACE
prodam. Rožna dolina,
6. v. št. 15, v hiši pe-
karna Jazbec. 31496-6

DVA TEKACA
9 krat 1.45 in 8 krat
1.35 m prodam. Bolgar-
ska 25. 31218-6

ZIMSKO SUKNJO
lepo novo, črno, predvol-
no blago, za srednjo po-
stavo, prodajo, —
10 do 3 popoldne. Kres-
al, Karlovska c. 18, des-
ni vhod. 31536-6

DAMSKI PLOŠČ
črn, vilen, bel, skoraj
nov, predvolno blago,
prodajam, Naslov v oglas-
nem odd. Jutra. 31238-6

LEPA DARILA
moška in usnjeno ak-
tivno, — do 41. deno, po-
sarna. 31243-6

KRASNO BLAGO
športno, za moško oble-
ko, predvolno blago,
— do 41. deno, po-
sarna. 31243-6

Volen PLOŠČ,
svetel, — 14. letno de-
no, prodajam, Naslov v
ogl. odd. Jutra. 31543-6

UMIVALNI SERVIS,
fin porcelan, 6 komadov,
prodajam, Zg. Šiška, Pavli-
čeva 17. 31444-6

ESKOTICNE RIBE,
Hiphoporne, rdeče in ze-
lene, Retikuliti in Guppi,
prodajam, Poizve se v Di-
amskem gledališču pri Le-
banu od 10 do 12 deno. 31545-6

MOŠKE GALOSE
39 prodam, Mestni trg
12/II. 31570-6

FIZIOLARJA,
hlačni, ki uničuje hla-
ko, — do 41. deno, po-
sarna. 31570-6

DIVJI ZAJEC!
Sadijari, zavaruje sadno
drevo, — do 41. deno, po-
sarna. 31570-6

PROJAM
dobro ohranjeno, žim-
no s prvotno žimo, —
pereno žimnico, čisto
posteljo, z žimnim vlož-
kom, majhne otroške
suknje, kavni servis, ak-
tivno in usnjeno kofček,
Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 31330-6

PINO BLAGO
za damski plašč, —
za Janševa 15, Beži-
grad. 31337-6

PROJAM
športni vozilec, žim-
no s prvotno žimo, —
pereno žimnico, čisto
posteljo, z žimnim vlož-
kom, majhne otroške
suknje, kavni servis, ak-
tivno in usnjeno kofček,
Naslov v ogl. odd. Ju-
tra. 31330-6

RADIO
Telefunken Super, štri-
ceni, z nevtraliziranim
zvočnikom, odlično, pro-
dam za 9000 lir. Ogled:
Mestni trg 17-I, deno.
Masi. 31337-6

KLAVIR
znanke Ehrbar, dobro
ohranjen, prodam. Prija-
teljeva 5 (Prule). 31358-6

RADIO
5 cenični prodam. Gajeva
9 vrt. 4. 31410-6

GLASOVIR
dobro ohranjen, v bres-
hitnem stanju, — do 12.
uro, prodajam, Mestni
trg 31-I, od 2. do 3. ure
12 in od 2. do 3. ure. 31430-6

OVČJI KOŽUH,
moški, ročno delo, pri-
merno za posrednika, —
prodajo, — do 41. deno, po-
sarna. 31364-6

GUGALNI KONJICE
in boja napredaj, Pencelj,
Galjeva 198. 31522-6

TRIKO PERILO,
damsko, svileno, garnituro
kombinirane-hlače, ter nekaj
posameznih kombiniranih
predmetov, prodajo, —
Predloženo blago, pri-
merno za darila, Naslov
v ogl. odd. Jutra. 31656-6

Prodajam POHISTVO:
posteljo z vložkom in e-
lektromotorno posteljo,
na omaro, pohisto, —
vse v dobrem stanju,
Ogled možno od
11 do 14, Naslov v oglas.
odd. Jutra. 31658-6

SKORNIJE

nov, prodam najboljšemu
ponudniku, Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ra-
selite«. 31654-6

GARNITURO,

stol in omaro (prijatelj-
stvo), prodajo, —
vse v dobrem stanju,
Prodajam, Naslov v ogl.
odd. Jutra. 31659-6

ZIMSKO SUKNJO,

moško, kamelbar podlo-
go, rjavo, za šibkejšo po-
stavo, prodam za 4000 lir,
Vprašati do 17. ure, Na-
slov v oglas. odd. Jutra.
31632-6

CEVILJE,

Strapace, vohar, št. 47,
zamenjam za damsko št. 32,
Malenčova 11, 31408-6

DARILLO

v ogl. odd. Jutra. 31599-6

CEVILJE,

rjave, sem, salonske, št. 47,
33-38, rjav krzen muf in
nekaj koščkov izstopnega
krzna prodam, Naslov v
ogl

PRŮDAJA všakov